

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Poljski koridor

G. Rene Martel, bivši lektor francoščine na našem vseh učiliščih, je ravnokar dodal novo knjigo: k zbirki svojih del, v katerih si je dal nevaležno nalogo, dokazati upravičenost nemških težnj proti vzhodu na škodo obstoja poljske države. Prilika bo se nanesla, da se s to zanimivo knjigo posebej pečemo. Danes hočemo uvodoma samo povedati nekaj zgodovinskih in gospodarskih dejstev, ki se nanašajo na tako imenovani »poljski koridor«, proti kateremu je nadarjeni, a enostranski francoski učenjak naperil vse svoje priznanja vredne sposobnosti.

Ime »poljski koridor« je ustvaril versajski mir. Priznati se mora, da je ta iznajdba sama na sebi zelo okorna in politično-vsebinsko naravnost navaja k nerazumi, iz zgodovinskega stališča pa je naravnost žaljiva za poljski narod. Pravilno ime za pokrajino, katere je v versajskem miru Nemčija morala odstopiti novi poljski državi in ki tvorijo ta zloglasni »poljski koridor«, je Pomerelija. Tako se te dežele tudi sedaj imenujejo, tako je ime tudi upravne enotice, ki jo je ustvarila poljska država.

Pomerelija, ki se je svoje dni delila v vzhodno (Dantzig) in zapadno (Stettin), je prišla pod poljske kneze že leta 968., ko jo je zavezoval Mieszko I., prvi krščanski knez poljski. Njegov sin in naslednik, Boleslav Hrabri, je poljsko gospodstvo nad Pomerelijo še konsolidiral, Boleslav II. pa je to kneževino leta 1102. definitivno vključil v območje kraljevine Poljske in jo pokristjani. Pomerelija je kot vazalna kneževina pod dinastijo poljskih knezov Griffitov obdržala avtonomno obeležje do leta 1292., ko jo je dne 15. februarja zadnji član Griffitov, knez Mestwin, v svečanem aktu izročil poljskemu knezu Przemyslavu, ki je leta 1296. postal kralj Poljske.

Leta 1308. pa je zavladal nad to pokrajino nemški vitezki red, ki se je naselil tam leta 1226. in svojo oblast polagoma začel razširjati okrog svojega središča v Culmu. Od takrat datira prvo preganjanje poljskega ljudstva, ki je zavzelo take dimenzije, da je kralj Ladislav moral prositi papeštvo, da intervenira. Leta 1321. je vatičansko razsodišče ukazalo nemškemu viteškemu redu, da mora Pomerelijo vrniti Poljski, kar se pa ni zgodilo, ter je ta red vladal deželo še nadaljnjih 158 let. Nato je prišla težka doba notranjih bojev, vojn s Švedi, ki so demoralizirali in obubožali vso deželo. Mir v Torunu leta 1466., ki je zaključil 13 letno vojno, je tudi Pomerelijo definitivno vrnil Poljski. V to dobo spada sijajen razmah kulturnega življenja pomerelskih Poljakov. Astronom Kopernik je takrat delal, kardinal Hoszuj je izoblikoval narodovo dušo. Wetherji, Kostke, Dzialinski so polagali temelje za kulturno bodočnost poljskega naroda. Takrat je slovit patrijot Wibički, sam iz Pomerelije doma, navduševal ljudstvo za velike narodne ideale, takrat je on v patriotičnem poletu tudi spesnil nikdar več pozabljeno »Jeszcze Polska nie zginela«, ki je podžigala pogum poljskega naroda tudi v najtemnejših urah njegove zgodovine.

Leta 1772. se je izvršila prva delitev Poljske: Prusija je odtrgala od Pomerelije vse razen dveh okrajev, Dantzig in Toruna. Pri drugi delitvi Poljske leta 1793. si je Prusija ovojila še to. A kljub temu, da je prišel pod tujo nadvlado, je poljski življenjski ostal naroden in zaveden, saj nemški zgodovinarji sami ne morejo dosti grajati obnašanja Pomerelincev začasa Napoleonovih vojn, ki so Pomerelijo prinesle kratko svobodo do leta 1815., ko je dežela padla zopet nazaj pod Prusijo. Nemci so svoje Poljake pustili pri miru do leta 1871., ko se je začela sistematizirana germanizacija po šolah in po uradih. Kulturni boj je imel ost predvsem obrnjeno proti Poljakom. Leta 1886. je pruska vlada na brutalen način izgnala 60.000 Poljakov iz Pomerelije ter tako dala signal za delovanje raznih germanizatornih društev, ki so deželo poplavili, da izpodrinejo poljski element. Kako so uspela, kaže statistika nemškega notranjega ministrstva iz leta 1910., ki sama priznava, da je na tem ozemlju še vedno živelo 57,5% Poljakov in samo 52,5% Nemcev. Resnica je izbruhnila na dan, ko se je vršilo ljudsko štetje v svobodni Poljski leta 1921., ko je Pomerelija izkazala 81% poljskega življa.

Zgodovinski potek usode Pomerelije od leta 966., ko je prvič prišla v stik s poljskimi knezi, pa do versajskega mira leta 1919., ko se je zopet vrnila pod okrilje svobodne Poljske, priča, da je ta zemlja ne samo slovanska po rasni in kulturni pripadnosti njenih prebivalcev, ampak da je poljska tudi s stališča zgodovinske prava, ker v razdobju tisoč let so jo vladali Prusi samo 147 let. Mi Slovenci, ki smo v letem razdobju žrtvovali skoroda polovico svoje zemlje in polovico svoje krvi tuku, vemo, koliko so takšni argumenti vredni v mednarodni politiki.

Nemški propagandisti, ki bi radi oslabili svojega vzhodnega soseda, in mednarodno svobodomiselstvo, ki bi rado iztrebilo katoliško državo, trdijo, da govorijo gospodarski razlogi v prilog Nemčije. Po našem mnenju je mednarodno-politično vprašanje tole: Ali naj ima 30 milijonski narod svobodno dostop do morja preko svojega narodnega ozemlja, ali pa je bolj važno, da ima Nemčija dostop do vzhodne Prusije. Alternativa je med tema dvema možnostima. Na gospodarske argumente ne verjamemo, saj je znano, da se je promet v Dantzigu od leta 1912. do 1929. dvignil od 1 milijona 141 tisoč ton na 1.792.000 ton v uvozu in od 933.000 ton na 6.766.000 ton v izvozu, da je leta 1912. posetilo Dantzig 5066 ladij z 1.963.000 tonami in da je leta 1929. pristalo v dantziškem pristanišču 11.579 ladij s 7.810.000 tonaže. To so gospo-

Fantazije Molotova

Sovjetske klevete o vatikanski politiki — Oster ukor nemškim industrijalcem

Bojazen pred intervencijo

Dunaj, 13. marca. d. »Reichspost« poroča, da je 9. marca imel na šestem kongresu sveta Unije socialističnih sovjetskih republik predsednik ljudskega komisarijata Molotov zunanje-politični govor, v katerem je zatrjeval, da zastopniki Vatikana v različnih deželah vztrajno pripravljajo intervencije.

Oficijelni brzojav iz Moskve pravi dobesedno: »Molotov je prebral neuradno poročilo vatikanskega zastopnika v Avstriji, ki priporoča sklicanje mednarodnega kongresa na Dunaju za ustanovitev enotne fronte proti sovjetski Uniji.«

»Reichspost« odločno zatrjuje, da more zavrniti trditve ljudskega komisarijata Molotova. Domnevno poročilo dunajskega nuncija nadškofa dr. Sibilie, na katerega se kot na edini dokaz Molotov sklicuje pri svojih izjavah proti vatikanskemu zastopniku, sploh ne eksistira.

Da bi bil zastopnik apostolske stolice v Avstriji priporočal sklicanje mednarodnega kongresa za ustanovitev enotne bojne črte proti sovjetski Uniji v oficijelnem ali neoficijelnem poročilu, je gola izmišljotina. Če je ljudski komisar Molotov tako poročilo prečital, gre za potvorbo.

Moskva, 13. marca. d. Na torkovi seji kongresa Sveta, je Molotov naglasil, da je sovjetska Unija v letu 1930 producirala za pol milijona manj, kot leta 1913. Takrat ni prišlo nikomur na um, da bi Rusija delal odgovorno za to, da s svojim izvozom ogroža svetovni trg. Govorice o prisilnem delu in o dumpingu so dokazale, da je tisk izgubil moralni razum v razsoji ruskih zadev. Rusija je svobodna dežela, v kateri more vsak svobodno izreči svoje mnenje. Molotov je mnenja, da si Evropa od svetovne gospodarske krize ne bo opomogla. Računati je z novim naraščanjem revolucionarnega gibanja.

Svetovni gospodarski krizi ni moči priti v okom, ker so v meščanstvu nasprotja mnogo prevelika.

Gradec, 13. marca. d. »Grazer Volksblatt« poroča iz Bukarešte, da so iz Moskve prispela poročila, da je temni ekspoz, ki ga je imel Molotov na šestem kongresu o mednarodnem položaju in o »grozeči nevarnosti intervencijske vojne« v kirmih krogih sovjetske Unije povzročil prave vojne panike. Sovjetski tisk objavlja nova alarmantna poročila o napredovanju evropske fronte, ki je naperjena proti sovjetski Uniji. Listi opozarjajo, da je sovjetska vlada ob priliki 13. obletnice rdeče armade v nekem radio-govoru opozarjala, da vojna ne bo izostala. Kapitalistične vlade namreč javno pripravljajo vojaško vkorakanje v sovjetsko Rusijo. Moskovska »Pravda« prinaša senzacionalne vesti, da je vrhovni poveljnik »Intervencijske armade« še določeno in da je bil v to izbran francoski general Weygand. Isbira je padla nanj, ker je v najboljših osebnih zvezah s vodilnimi vodji poljske in romunske armade. V bukreških armadnih krogih izjavljajo, da razširja moskovska vlada te alarmantne vesti o evropskih napadalnih namerah le radi tega, da bi mogla prikriti lastna ogromna vojna oboroževanja in zbiranje čet ob evropskih mejah.

Berlin, 13. marca. d. Nemški industrijalci, ki so bili v Moskvi, so baje dobili naročila za 300 milijonov mark. S tem bi se baje zaposlilo 100.000 brezposelnih. Industrija pa bi se le takrat upala naročila izvesti, če bi država prevzela jamstvo. Zanimivo je, kaj pravi berlinski centurumski list »Germania« k temu: »Če se ozremo na nameravan demonstrativni vpliv Rusov, ki so še vedno spretno medsebojno izigrali kapitalistične sile, in če ugo-

torimo, da ni nemško-ruski trgovski promet po svojih številkah noben življenjsko gospodarski problem, potem je bila pot v Moskvo odveč. Življenjski pomen ima trgovina s inozemstvom pa le za Ruso, ker je moči le s pomočjo neruske industrije izvesti petletko. Če je pravilno domnevanje znanih gospodarskih kritikov, da se bo ta petletni načrt v bistvu dosegel s obsežno subvencijo kapitalističnih dežel, bomo v par letih v nujnem položaju, da bo moči ruskemu dumpingu stopiti nasproti le še s najostrejšimi prohibicionističnimi ukrepi. Menševiški kritiki stalinistične načelne linije se morda ne motijo, če ob trenutku sklenitve protidumpinske fronte napovedujejo oboroženo intervencijo kapitalističnih sil proti sovjetski Rusiji, radi česar so odločni nasprotniki pospešenega industrializma petletke. Zato ni priporočljivo preostati nemško-rusko razmerje izključno pod gospodarskim vidikom.«

Moskva, 13. marca. kk. V resolucijah, ki jih je sprejel VI. kongres sovjotov po končani razpravi o vladnem proračunu, pozivlje kongres vlado, da na vsak način zviša udarno moč rdeče armade, ker se opazuje pri kapitalističnih državah tendence po intervenciji. Dalje pa pozivlje kongres vlado, da s svoje strani zasleduje odločno mirovno politiko. Kongres dalje priporoča nadaljno spopolnitev gospodarskih odnosov s inozemstvom, zahteva pa ostre represivne odredbe proti onim državam, ki ovirajo sovjetski eksport z lažjo o delu kaznjencev ali na drug način. Kar se tiče notranje politike, se popolnoma odobrava viharji tempo socialistične zgraditve države in se zahteva nadaljevanje te zgraditve, pri čemer se tekoče leto označuje kot odločilno za uresničenje petletke.

Vzajemnost nemških katoličanov

Nov glas za okrožnico naših škofov

Köln, 13. marca. Ugledna »Kölnische Volkszeitung« je priobčila na uvodnem mestu članek »Proti naravi in pravici«, v katerem se glede na okrožnico jugoslovanskih škofov proti preganjanju Slovanov v Italiji popisuje brezpravni položaj slovanske in hrvaške manjšine in graja fašistična raznarodovalna politika. Kakor na južnem Tirolskem, tako je tudi v Julijski Krajini fašistična vlada ukinita vse manjšinske šole, prepovedala rabo slovenskega in hrvaškega jezika v javnih uradih; napisi smejo biti izključno italijanski na javnih lokalih in celo na grobovih. Slovenski jezik bi bil že popolnoma izgnan iz javnosti, da ni ostala še cerkev kot zadnja postojanka Slovencev in Hrvatov. Zato se je fašizem vrgel še nanjo. 42 slovenskih in hrvaških duhovnikov je bilo ali interniranih ali zaprtih, 102 duhovnika pa sta bila pregnana iz države. Danes je v Istri 30 hrvaških far, iz katerih so bili pregnani domači duhovniki in okoli 80.000 vernikov ne more poslušati Kristusovega nauka v materinskem jeziku. Spričo tolikšnega nasilja je okrožnica jugoslovanskih škofov povsem osnovana. List navaja nato Bauerjevo pastirsko pismo v izvlečku ter zaključuje:

»Fašistična Italija se rada smatra za dedično starorimske tradicije in modrosti. K srcu

bi si morala vzeti starorimski rek: Naturam expellat furca, tamen usque recurret. (Če naravo s vilami preženeš; se gotovo povrne. Postopanje Italijanov proti Nemcem in Slovanom ne bije samo v obraz božjemu pravu, temveč je naperjeno tudi proti naravi, proti naravnemu glasu krvi. Ta glas lahko začasno prevpiješ, toda ne za vselej. In če za nekaj časa tostran državne meje potihne, potem se toliko krepkeje oglasi onkraj državnih meja pri krvnih bratih. Politično povedano: Ako mislijo fašisti — in pri tem se motijo — da so s silo porušili ognjišče nemirov doma, potem naj vedo, da se veliko nevarnejši ogenj vname v sosedni državi. Resnično korist Italije in drugih držav z narodnimi manjšinami zapoveduje, da z manjšinami lepo ravnajo in spoštujejo njihove naravne pravice, njihovo kulturo in predvsem njihov jezik. Čim boljše zavarovanje narodnih manjšin predstavlja istočasno toliko bolj gotovo politično jamstvo za državo z narodnimi manjšinami in za obrambo njene meje. Mi še vedno upamo, da bo to spoznala tudi fašistična Italija, ki bi radi svoje tako poveljčevane narodne edinstvenosti in udarnosti vendar lažje tujemu življu privoščila velikopotezno postopanje.

Glas velikega socialnega škofa

Dr. Kordač o sodobni kapitalistični družbi

Praga, 13. marca. kk. Praški nadškof dr. Kordač je izdal pastirsko pismo o gospodarskem vprašanju. Dr. Kordač ugotavlja v svojem pismu, da se bogastvo vedno bolj koncentrira v rokah maloštevilnih oseb, dočim velika masa ljudstva obubožava in trpi pomanjkanje. Tudi oduševstvo še vedno cvete in spada med glavna zla naše dobe. Parlament mnogokrat tvori samo demokratsko fasado za prikrivanje absolutnega vladanja visoke finance in kapitalistični listi zapirajo zaupljivemu narodu obe oči, da slepo veruje v ponarejeno javno mnenje. Celo parlamentarne zavaja denar, da ne služijo narodu, temveč mamonu. Slično izkori-

ščajo tudi delavce razni karteli in trusti, ki monopolizirajo produkcijo, izrabljajo delavce in diktirajo cene blaga. Kot nadaljnjo oviro gospodarske reforme označuje pastirsko pismo odrekanje pravice do privatnega imetja in do rodbine. Po tej teoriji naj bi vsa lastnina, posebno zemlja, in vzgoja otrok pripadala komunistični državi bodočnosti. Nadškof dr. Kordač opominja ljudi, da spoštujejo nauk katoliške cerkve, naprave kršćanstva, posebno pa zakon in privatno imetje. Če bo človeštvo šlo po sedanjih poti dalje, grozi svetovna revolucija, ki bo uničila temelje kršćanske kulture.

Francosko-nemško zблиžanje

Berlin, 13. marca. AA. Včeraj je imel nemški poslanec von Hösch daljši razgovor s francoskim zunanjim ministrom Briandom. Briand je pojasnil nemškemu poslaniku glavne točke pomorskega sporazuma med Francijo, Italijo in Anglijo. Nemški poslanik je nato poročal Briandu o svojem pravkaršnem posetu v Berlinu.

Pariz, 13. marca. AA. Grünjerjev govor kakor tudi industrijska pogajanja s Sovjetsko Rusijo, ki jih vodijo nemški industrijci, so izzvala v tukajšnjih političnih krogih hudo ogorčenje. Mnogi napadajo Brianda, Nemčiji pa pravijo, da ne more

več računati na francoske kredite, če ji je ruska kupčija dražja.

Düsseldorf, 13. marca. AA. Na tukajšnjem pokopališču bodo postavili spomenik Alberta Schlageterja, ki ga je Francozi 26. maja 1923 po prekom sodu ustrelili. Schlageter je bil vodja organizacije, ki je po prihodu Francozov v Porurje priredila razne manifestacije proti francoski vojski.

Dunajska vremenska napoved. Severne Alpe: Zopet sneg. Južne Alpe in vzhodni rob Alp: Izdatne padavine. Najbrž večinoma sneg.

Dr. Marinković na Dunaju

Dunaj, 13. marca. AA. Danes ob 15.30 je prisel na Dunaj iz Davosa jugoslovanski minister za zunanje zadeve dr. Vojislav Marinković, v spremstvu svojega tajnika Koste Pavlovića. Na postaji so g. ministra sprejeli poslanik Angelinović s svetnikom poslanstva dr. Vojislavom Jovanovićem, tajniki poslanstva, vojnim odposlancem polkovnikom Dragutinom Pavlovićem, in stalnim delegatom pri donavski komisiji g. Veliborjem Ninčevićem. Na postaji je bil tudi avstrijski poslanik v Belgradu. S postaje se je odpeljal g. Marinković v jugoslovansko poslanstvo, nakar je po kratkem odmoru ob 19.15 krenil z ekspresom preko Budimpešte v Belgrad, kamor dospe jutri ob 9 zjutraj.

Papež proti lepotnim tekmam

Rim, 13. marca. Z. »Osservatore Romano« priobčuje papeževo izjavo proti lepotnim konkurencom. Papež pravi, da je lepotne konkurence zavračati iz objektivnih in subjektivnih razlogov. To je barbarski kult telesa, častihlepija in golote. Katoliške mladence poziva, naj pri teh tekmah ne sodelujejo. Opozarja na strašno usodo teh deklet. Omenja miss Francijo 1930, ki jo je zarodeneec zapustil, nakar je znožela. Druga je ubila svojega moža, tretjo se našli v parku mrtvo itd.

Nove konlinacije

Trst, 13. marca. Iz Trsta so bili internirani: Sparal za 2 leti (Accettura, Basilicata), Košane za 3 leta (tudi v Bazilikati) in Kokeravec. Ciril Grmek iz Avberja na Krasu je interniran za 5 let, Pegan iz sosednjih Ponikev za 4 leta.

V Komnu je bilo aretiranih večje število fantov in tudi nekaj deklet.

Boj za »poljski koridor«

Varšava, 13. marca. kk. Uradno se potrjuje, da so končana pogajanja s francosko tvrdko Schneider-Creuzot za zakup železniške proge iz gornje Šlezije v Gdinjo. S tem zvezano posojilo se bo v kratkem podpisalo.

Nove pošne znamke

Belgrad, 13. marca. AA. Na podlagi sklepa ministra za promet pridejo 1. aprila v promet nove pošne znamke po 50 par, 1 Din in 3 Din, izdelane v spomin na 10-letnico narodnega osvobodjenja in ujedinjenja. Prodajale se bodo po zvišani ceni po 1, 2 in 4 Din, prebitek pa pojde v korist zgraditve spomenika naših bojnikov v Parizu.

Ponarejeni italijanski bankovci

Belgrad, 13. marca. AA. Italijanske oblasti so poslale našemu finančnemu ministru popis novih falzifikatov bankovcev po tisoč lir. Papir falzifikatov ni grob, barva je zelenkasta, na falzifikatih ni znakov narodne banke, slika je zlasti v spodnjem delu slabša, črke pri določitvi kazni za falzifikate so nepravilno oblikovane, serije in številke pa imajo druge številke kakor originali, podoba Italije je medaljonu pa je posebnost groba.

44 milijonov Din za popravilo zgodovinske katedrale

Pariz, 15. marca. Popravilo katedrale v Reimsu, ki je bila v vojni porušena, je zahtevalo do sedaj za glavno ladjo, obe stranski ladji in za kor 22 milijonov frankov. Država plača od teh stroškov dve tretjini, Rockefeller pa eno tretjino.

¹ Rene Martel, La France et la Pologne, Marcel Riviere, Pariz, 1931.

Ribiška pravda

Razprava o tožbi g. Plemlja proti gg. Pustoslemšku in Kendi

Ljubljana, 13. marca.

Ozadje razprave je v kratkem naslednje:

Ko je bil ribolov g. Kende v Savi Bohinjski junija 1929 prisilno prodan na podlagi nove ribarske uredbe, je prišel g. Rasto Pustoslemšek v spremstvu podpolkovnika v pok. Milojeviča k oblastnemu komisariju dr. Marku Natlačenju, da intervenira za g. Kendo. V predsobi je srečal g. Plemlja. G. Pustoslemšek mu je pripomnil, da se je dražba ribolova izvršila v njegovem interesu. G. Plemlj se je čutil žaljenega in je g. Pustoslemška najprej ovadil drž. pravdniku zaradi žaljenja uradne osebe po § 104. starega srb. kaz. zakona. Zadeva je najprej prišla januarja 1930. pred takratnega okrajnega kazenskega sodnika dr. Bizjaka, ki se je izjavil za nepristransko, ker je že stopil novi naš kazenski zakon v veljavo. Akti so bili odstopljeni deželnemu sodišču.

Prva razprava se je potem vršila pred sodnikom-poeindcem dr. Gašo Stokovićem. Na tej razpravi je obtožen g. Rasto Pustoslemšek izjavil, da nastopi dokaz resnice za svoje trditve. Pozneje je lastnik ribolova g. Kenda naslovil na ministrskega predsednika generala Petra Zivkovića daljšo vlogo, v kateri je med drugim očitil g. Plemlju, da zlorablja v svojo osebo korist svoj položaj. G. Plemlj je bil zato prisiljen, da je tako g. Rasta Pustoslemška in g. Kendo tudi osebno tožil zaradi žaljenja časti po § 302 kaz. zak. Najprej se je vršila dolgotrajna preiskava, v kateri so stranke navedle razne dokaze. Nasledje je prišlo do ustne razprave. Vodstvo procesa je prevzel sodnik-poeindcec s. o. s. dr. Anton Kobe, ki je prvo dokazno razpravo razpisal za 3. marca. Na tej razpravi so bile zaslišane mnoge priče, ki so deloma neugodno izpovedale za privatnega tožitelja g. Plemlja. Pozno zvečer pa je sodnik razpravo prekinil in odredil nje nadaljevanje za danes ob 9 dopoldne.

Dopoldanska razprava

Pred sodnikom-poeindcem deželnega sodišča s. o. s. dr. Antonom Kobetom se je danes ob 9 dopoldne nadaljeval 3. marca prekinjeni kazenski proces Slavka Plemlja proti Rastu Pustoslemšku in Kendi z Bleda zaradi žaljenja časti.

Prvi je bil zaslišan Karol Lichtenberg, iz Grosuplje, ki je izpovedal glede vrhniškega ribolova, last gručasta Galleta iz Bistre. Med drugim je omenil: Meni je znano, da je vrhniška družba, ki je v Galletovem ribolovu slabo gospodarila, kakor se je večkrat pritoževal pok. prof. Franke, izgubila ta ribolov samo zato, ker so večkrat našli ustreljene in zabodene sulce in je priči pok. prof. Franke to povedal. Zato je prišel vrhniški ribolov na dražbo in ga je menda na vse zadnje dobil g. Plemlj. Drugace meni ni nič znanega.

Obtoženi Rasto Pustoslemšek zahteva, da se rekvirira akt okr. načelstva ljubljanske okolice, iz katerega bo razvidno, da je bila najemna pogodba med Galletom in Tršarjem razveljavljena.

Sodnik dr. Kobe je nato odredil, da je sodni sluga telefoniral na okrajno glavarstvo po akt. Prišel je negativen odgovor.

Priča Fran Zagorjan, vnokojeni poštar iz Cerknice, je izpovedal glede Windischgrätzovega ribolova v delu Cirkniškega jezera in njega dotokih od Lipsenja do Cerknice, da je prejel l. 1921 od Slov. kmet. družbe dopis, kdaj poteče njegova najemna doba za ribolov. Kmalu po 21. se je pripeljal v Cerknico g. Slavko Plemlj z avtomobilom. Takrat priča ni bil doma. Njegova žena ga je poklicala in mu povedala, da je prišel gospod in ji povedal, da je prišel prevzeti ribolov.

Nadaljnja priča Mihael Pišlar, bančni pooblaščenec, je kratko izpovedal, kako se je o tožitelju Slavku Plemlju izrazil pokojni ravatelj Rudolf Sark. Zagov. dr. Svigelj je predložil originalno pismo g. Plemlja na Sarka, datirano z dne 29. aprila 1928, v katerem zahteva g. Plemlj od Sarka opravičilo za njegove oblike. Nato je sodnik prečital kopijo pisma pok. Sarka Plemlju, v katerem prvi pojasnjuje svoje stališče do Plemlja in mu očita, da je tožitelj vprizoril vlogo mesarsko klanje med ribami in da en dan vplavil 44 kg sulcev.

Priča dr. Hubert Souvan, državni pravobranilec, je podal kratka pojasnila glede dražbe lova občine Dovje. Ob poteku zakupa l. 1928 je lovski klub prejel od mojstrske občine nove najemne pogoje, med katerimi je bil eden, da g. Plemlj ne sme biti član tega kluba. Ta pogoj je bil pozneje črtan.

Za razpravo in proces je bilo važno zaslišanje ban. svet. dr. Frana Dolinarja, ki je bil posrje pravni referent oblastne samouprave odnosno oblastnega komisarijata za ribarstvo. Plemlj pa je bil ribiški izvedenec. Zaslišanje je trajalo poludruugo uro. Uvodoma je omenil:

Predno sem nastopil službo ribarskega referenta, sem se pripravljaval za izpit in sem se le potem, ko sem službo nastopil, del privatnega tožitelja v svojem oddelku, ceravno sem ga že prej poznal. Privatni tožitelj je prej imel uradno opraviti s šefom urada oblastnega odbora dr. Logarjem in g. Narto Velikonjo, ki je bil takrat ribarski referent. Na novi ribarski uredbi, ki je izšla v prvi polovici januarja 1929, nisem prav nič delal. Koliko je bil udeležen pri tej uredbi privatni tožitelj, meni ni znano. Uredba pa je bila v oblastni skupščini sprejeta 28. oktobra 1928. Povod za noveliranje uredbe je dalo Slov. rib. društvo z vlogo z dne 1. febr. 1929. To je podpisal predsednik dr. Munda. Novela sama je bila izdana po mojem uradnem poročilu, da je treba jezera napraviti za revirje. Ravno jezera so zelo važna, ker je od pravilnega ribarskega gospodarstva v jezerih poglavito odvisno ribarstvo v tekočih vodah, zato je potrebno, da se tudi ribarjenje v jezerih uredi tako kakor po tekočih vodah. To novo uredbo je veliki župan potrdil in je bila nato objavljena. Sodelovala sta pri redakciji nove uredbe tudi dva višja uradnika velikega župana. Za odvzem revirja g. Kendi so bili merodajni ti-le razlogi. Priča je prečital določila in je poudarjal, da je bila nova uredba napravljena na stari kranjske vojvodine milejša. Razlika je bila, da je, če ni lastnik samosvojega revirja zadoščal vsem pogojem, morala politična deželna oblast revir odvzeti, sedaj pa, da more. Tam je bil odvzem obligatoren, tu le fakultativen. Nepravilno oskrbovanje revirja pa daje že samo po sebi lahko povod za odvzem.

Na razne vloge o slabem gospodarstvu je oblastni komisar dr. Natlačen vprašal dotedanjega referenta g. Velikonjo, kaj naj bi bilo treba po njegovem mnenju ukreiniti, da se stvar uredi, a ta je izjavil, da je potrebna komisija, ki naj uradno ugotovi, ako vse navedbe pritožb odgovarjajo resnici. Nato sem dobil nalog, da grem z izvedencem g. Plemljem na lice mesta in komisijonlno ugotovim, kaj j s aeniravtkiS. uradaosVgsvi. geniatrtovim, kaj je na stvari. Nalog sem prejel 3. maja 1929 in takoj drugi dan sem odšel z izvedencem g. Plemljem gori in zaslišal priče. Dne 13. maja

je šel g. Plemlj sam na Bled zaslišat upravitelja ribolova g. Kende g. Simona.

Sodnik: G. Kenda je izjavil, da je bil pripravljen vse napraviti, kar bi oblast od njega zahtevala.

Priča: Povem, da meni privatni tožilec Plemlj ni povedal, kaj je njemu izjavil g. Kenda glede odvzema, marveč sem vedel samo to, kar je g. Kenda meni povedal.

Uradno sem nato ugotovil po okr. načelstvu, kako je s čuvaji g. Kende in privatni tožitelj Plemlj je kot izvedenec podal izvedeniško mnenje, v katerem ni povedal nič novega, marveč samo to, kar je bilo prej ugotovljeno. Ugotovil je, da g. Kenda ne razume pravilnega ribarskega gospodarstva in da ga zanemara. Na podlagi vseh ugotovitev in poročil sem jaz nato napravil uradno poročilo in ga predložil z zapisnikom vred. Potem sem ustmeno poročal g. oblastnemu komisariju s pravne stališča in prejel naročilo, da napravim in sestavim odlok, s katerim se naj odvzame samosvoj ribolov g. Kendi. Imel sem že prej neke pravne pomisleke in sem tozadevno konferiral z g. Velikonjo, zlasti glede točke, če se morejo vporabiti za podlago odvzema tudi nedostaki iz časa pred novo novelirano ribarsko uredbo.

Nato, ko sem odlagal z odlokom glede odvzema, je večkrat prišel k meni g. Plemlj in opozarjal, naj odlokim izvedem, če ga mislim izdati, ker so ribe že naročene, namreč ribe za vlaganje. Dne 28. maja sem sestavil odlok za odvzem ribolova in ga nesel g. oblastnemu komisariju v podpis. Ta ga je res podpisal.

Sodnik: »Ali je res, da je napram Vam g. Plemlj kazal posebno zanimanje, da se g. Kendi odvzame ribolov?«

Priča: »Pripomnim, da se je g. Plemlj res izredno zanimal za predmetni odvzem ribolova, kar je pa bila to pri njem navada, da je hotel vse, kar si ubije v glavo, imeti v par dneh gotovo. Istotako je nastopal v drugih slučajih ribolova Galletja, Tacen in prav tako pri ureditvi vališča v Zelmljah.« Po osebnem prepričanju priče je bil odvzem ribolova g. Kendi popolnoma pravičen, kljub temu, da je pozneje upravno sodišče odlok razveljavilo. Odvzem je bil stvarno pravičen in upravičen. G. Kenda je bil obenem z odlokom obveščen, da bo oblastni odbor skrbel, da se bodo mladice vlagale. — Priča je nato odločno protestiral proti insinuiranju, ki mu jih je skušal naprtniti obtoženec g. Kenda.

Priča Ivan Sancin bivši šef kmetijskega oddelka pri pokraj. namestništvu, je v svoji novi izpovedbi omenil, da je slišal od takratnega pokrajinskega namestnika g. Ivana Hribarja, da se dvor zanima za vališče v Bohinju, katero je bilo takrat pod ingerenco njegovega oddelka. Ker je sam na drugi strani slišal, da se tudi g. Plemlj osebno zanima za vališče in ribolov, ni priča prav verjel. V ministrstvu v Belgradu je izvedel, da se dvor ne zanima za vališče, pač pa kvečjemu za ribolov v Bohinju.

Tožitelj Slavko Plemlj priča: »Se nisem osebno zanimal. Nisem imel dveh milijonov na razpolago. Nisem navade ljudem razlagati svoj program. Šest let vališče ni funkcioniralo, veliko denarja je bilo izdanega.«

Priča Sancin: »Jaz moram drugače obračunati. To je grda insinuiracija. Naš oddelki ni razpolagal z milijoni. Ugotoviti moram, da je bilo vališče pod nadzorstvom najodličnejšega našega strokovnjaka pokojnega prof. Franketa in ing. Rejca. Ni bilo na razpolago dveh milijonov. Toliko je bilo na razpolago za vse kmetijstvo. Storilo se je več, kakor je bilo potrebno.«

Priča Franc Zupan, posestnik in trgovec z Dovjega, je na kratko omenil, kako je bil leta 1929 zdražen lov občine Dovje. Omenil je, da se je občina branila g. Plemlja iz lovsko vzgojnih razlogov, ker je preveč odstreljeval.

Popoldanska razprava

Ob treh se je razprava nadaljevala in zaslišana je bila priča dr. Franc Logar.

Med drugimi so bili zaslišani tudi:

Druga priča Kotušek Heda izjavlja, da je pisala referat, ki je obdeloval organizacijo ribolova na Bledu in omenjal, da se na Bledu in Bohinju slabo gospodarilo v ribolovskih revirjih. — Nato je pričal polkovnik Milivojevič o pogovoru v predsobi oblastnega komisarija, kjer je tožitelj rekel priči, da on lahko ponudi vodo za ribolov. — Ogrine Josip, lastnik Ribe, ki je bil svojčas poslovođa, izjavlja, da je dobival divjacinu in ribe od raznih dobaviteljev. Po ribe pa se je vozil čez mejo s tovarnim avtomobilom. Kadar pa je prejel ribe iz vališča v Bohinju ob prepovedanem času, je bilo vedno to z dovoljenjem okrajnega glavarstva. V zadevi jarka pri ribniku pri Aplačinski graščini, pa pove, da mu je Plemlj samo naročil, da naj ribe, ki bi bile na razpolago, kupi za podjetje Ribo. Nadalje je pričal Hribar Rado, tovarnar in svak Plemlja. Izjavlja, da sta imela več ribolovov skupaj v zakonu, pri katerih sta imela izgubo, ker sta gospodarila v revirjih in iz športnega vidika racinialno, ne pa gospodarsko pridobitno. Prav tako sta vzel s snežniški ribolov skupaj. — Potem je bil zaslišan dr. Munda, ki je izjavil, da ni le Plemlj, ampak tudi on sam kot tajnik ribarskega društva samostalno podpisoval vloge. Hkrati pojasni zadevo vrhniškega ribolova in vališča Zelmlje. Prav tako pojasni, kako je vzel trnarsko društvo »Sava« revir Zidani most v zakup. Na vraščanje, kakšen je bil prvi osnutek zakona o ribolovu, pove, da je ta vseboval obligatorno ekspropriacijo, vendar je tajnik društva, kakor hitro je dobil zakon na vpogled, poslal tozadevne spremembevalne razloge.

V nadaljnjem je bilo zaslišanih še sedem prič, ki so izpovedale o golovih okolnostih, ki naj bi razbremenile oba obtožena in naj bi osvetlile postopanje privatnega tožitelja v zadevah raznih lovov. Izjave nekaterih prič so vzbudile med poslušalci veliko senzacijo. V splošnem pa izpovedbe teh prič niso bistveno spremenile položaja.

Sodnik dr. Kobe, ki je vodil razpravo z največjo napornostjo in točnostjo, je nato prečital razne izjave in spise, kakor tudi mnoga zanimiva pisma g. Plemlja na obtožena Ivana Kendo, ter je ob 7.30 zvečer zaključil dokazno postopanje. Odredil je nato 20 minutni odmor, nakar so se pričeli pladoyerji.

Državni tožitelj dr. Hinko Lučovnik je kratko utemeljeval javno obtožbo proti obema obtoženema zaradi klevete po 302 kaz. zakona. Naglašal je, da se tako obtoženo R. Pustoslemšku, kakor tudi obtoženo Ivanu Kendi dokaz resnice ni posrečilo. Za presojo vse zadeve je zlasti merodajna priča dr. Josip Dolinar v pogledu, da dr. Plemlj absolutno ni imel ingerence na odvzem ribolova Kendi. Opravičljivo tudi ni, da bi bila obtožena

Potres v južni Srbiji

Izjave ministra za socialno politiko

Belgrad, 13. marca. AA. Posebni dopisnik atenskega lista »Elefteron Vima« je posepil ministra za socialno politiko in narodno zdravje Nikolo Preco, ki mu je dal posebno izjavo o potresu v južni Srbiji. Na vprašanje dopisnika, koliko hiš je bilo poškodovanih v južnih krajih zaradi potresa, je dal g. minister tele podatke:

Radi potresa je bilo porušenih v Karagorjevu 120 hiš, v Piravi 151, v Valandovu 272, v Kostuščici 130, v Strumici je bilo porušenih okoli 20, poškodovanih pa okoli 1000 hiš. V vasi Mirare je bilo porušenih 147 hiš. Mesto Gjevgejlija je zelo trpelo. V okolici vseh gjevgejlijskega sreza je bilo porušenih 299, poškodovanih pa 829 hiš, v dojranskem srezu je bilo porušenih 540 hiš, skupno je bilo porušenih na obeh straneh Vardarja 1650 hiš in okoli 6000 duš je ostalo brez krova. To so samo približne številke. Za to odredjena komisija bo na licu mesta zbrala točne podatke o škodi, nastali po potresu. Vsekako pa se lahko sklepa, da je potres povzročil težke posledice. Velikina škode se še ne more oceniti, vsekakor pa je ta škoda velika. Na vprašanje dopisnika o ukrepih, ki jih namerava podvzeti vlada v zaščito po potresu prizadetih je gospod minister odgovoril:

Škoda je brezdvomno velika, vendar se še ne more točno preценiti. Ukrenjeno je bilo takoj vse najnujnejše za prebrano in začasno streho oškodovanih. Za prvo pomoč je bilo poslanih takoj 600 šotorjev za rodine in večje število šotorjev za deca. Postavljene so bile tudi kuhinje, posebno za deca do 14. let. Te kuhinje vodi Rdeči križ, pomagajo pa zaščitne sestre v Belgradu ter sanitetne in higijenske ustanove na področju vardarske banovine, posebno higijenski zavod v Skoplju in zdravstvene postaje vardarske banovine. Kraljevska vlada je votirala kot prvo podporo 5 milijonov Din. Kredit se uporablja v prvi vrsti za prehrano

in začasno streho za nesrečneže, katerih hiše so bile porušene. Odobrili se bodo posebni krediti in podvzeti bodo ukrepi, da se popolnoma restavirajo porušene vasi in to v najkrajšem času. Urejene bodo po zdravstvenih in higijenskih načelih. V vseh vaseh, kjer so hiše poškodovane, se bodo le-le popravile, za kar se bo dala potrebna podpora. Oblasti se brigajo za to, da ljudstvo dobi pravočasno hrano, dokler ne pride do možnosti, da si hrano nabavi iz lastnih sredstev in dokler ne pride do zalog, ki so pod ruševinami. Prizadeti se bodo uporabili za javna dela ter gradnjo novih hiš, vodovodov in za asanacijske naprave v vseh po potresu prizadetih krajih. Kakor vidite, je nadejal minister, so bili Nj. Vel. kralj in kraljevska vlada globoko pretreseni nad katastrofo. Vsa podpora se daje samo iz državnih sredstev, ker mora država v tako težkih trenutkih takoj priskočiti na pomoč.

Novi potresni sunki v južni Srbiji

Strumica, 13. marca. Z. V pretekli noči so se čutili slabi potresi, ki niso prizadejali nobene nove škode. Potrese je bilo čuti na ozemlju Gjevgejlije.

Valandovo, 13. marca. Z. V Valandovem in okolici je prebivalstvo pod vtisom katastrofe. Od 11. do 12. marca do 4. popoldne so zabeležili 115 potresov, od katerih so bili štirje močnejši. Prebivalci so pričeli iz hiš odnašati pohištvo, ker se boje sunkov, ki bi prizadejali novo škodo. V te kraje je prišlo veliko število tučcev, zlasti časnikiarjev, fotografov in kinooperaterjev, ki si ogledujejo in fotografirajo opustošenje, povzročena po potresih. Oblasti dele hrano in razdeljujejo šotore, ki so jih razdelili nad štiri tisoč.

Lavalovo ministrstvo rešeno

Ker se jim je grozilo z odkritji novih škandalov, so socialisti popustili

Pariz, 13. marca. kk. V svrhu, da se vsekakor še danes sprejme proračun za l. 1931-32, zboruje poslanska zbornica neprestano od včeraj popoldne dalje. Ko so odpravili nekoliko členov, katere so prej izpustili, je davi ob 6 začela debata o kritični konvenciji med državo in propadlo družbo Aeropostale. Debata bo prinesla odločitev o sanaciji te družbe, obenem pa tudi napad socialistov proti kompromitiranemu finančnemu ministru Flandinu, ki kljub energičnemu pritisku kabineta šefa Lavalu ni hotel demisionirati in je zagrozil, da v slučaju, če ga napadejo socialisti, ne bo razgalil samo nekatere ministrske tovariše, temveč tudi več socialističnih parlamentarcev.

Pariz, 13. marca. kk. Afera Flandin, ki je pretela v proračunski debati še zadnjo minuto z ministrsko krizo, se je končno zgubila v pesku. Ministrskemu predsedniku Lavalu se je posrečilo to stvar postaviti na konec proračunske razprave, ki je trajala vso noč. Po dolgi seji, ki je s kratkimi odmori trajala od 9 včeraj dopoldne do danes popoldne, je pri socialistih popustil ofenzivni duh. Utrojenost po neprespani noči je duhove pomirila, odnosno so duhovi otopeli, obenem pa se zdi, da so nekoliko učinkovale tudi Flandinove grožnje s kompromitirajočimi razkritji proti dvema socialističnima parlamentarcem. Na ta način je debata o Aeropostale potekla precej mirno. Boj

s Flandinom se je začel s tem, da so ga voditelji socialistov vprašali in pozvali, naj vendar enkrat že razkrije dolgo napovedana razkritja o sramotnih činih v socialistični stranki. Flandin je nato očitil voditelju socialistov, da je njegov sin zaposlen kot inženier pri avtomobilskih tvrdkah Hispano-Suiza in Peugeot. Paulu Boncourju pa je očitil kot zločin, da je zagovarjal bankirja Blumenthal v škandalu madžarskih ponarejalecev posojilnih obveznic, potem pa je splošno očitil socialno-demokratskim poslancem, da se oni izmed njih, ki delujejo kot odvetniki, ne branijo, zastopati pred sodišči čisto kapitalistične interese. Končno je tudi protestiral proti blinjenju kreposti in proti diktaturi sumničenja, ki so ga socialisti zlorabljali v politične svrhe. Napadenim socialističnim poslancem ni bilo težko zavrniti take obdolžitve. Ministrski predsednik Laval je klavnemu prizoru napravil konec s tem, da je zahteval zaupnico. Tako je bil Flandin še enkrat rešen pri glasovanju, ki je pokazalo razmerje 340 proti 215 glasovom. Ker je bilo treba proračun še pravočasno spraviti pod streho in ker so tudi blizu nove volitve za predsednika republike, se opoziciji sami očitno ni zdelo dosti oportuno, da bi v sedanjem trenutku izsilila pade kabineta. Kakor pa stoji stvari, se mora računati s tem, da je kriza samo odgojena.

Katastrofalen plaz v Franciji

Pariz, 13. marca. kk. V Savoji je bil velik gorski plaz, ki zavzema katastrofalno obliko. Pod ogromnim plazom, ki je visok 15 metrov, sta že popolnoma zginiti vasi Michaud in Les Berges. Ze 24 ur se premika 6 milijonov kubičnih metrov zemlje in skal. V začetku se je masa počasi pomikala proti dolini z dveh strani, v dolini sami pa sta se oba plazova združila in znežila vodo majhnega potoka Mononda, nakar katastrofe ni bilo mogoče več zadržati. S hitrostjo 150 metrov na uro se je valilo blato in kamenje v dolino, se s silnim grmenjem prevrnilo čez majhen slap in zakrilo vasi Michaud. Plaz je podrl visoka drevesa v vrtovih kakor bilke, plaz je odstrigal hiše in jih nekoliko časa nosil na svojem hrbtu, dokler se hiše niso podrle v oblakih prahu. Do sedaj je porušenih okoli 250 hiš in gospodarskih poslopj. Zelo ogrožene so še vasi Le Grande, Caraz in Beleconde, ki leže nekoliko nižje v dolini. Upanje pa je, da bodo plaz odvrnili v strugo reke Lisere, preden bo napravil nadaljnjo škodo.

Izpitne komisije v finančni službi

Belgrad, 13. marca. AA. Finančni minister je postavil za leto 1931 pri vseh finančnih direkcijah izpitne komisije za izpraševanje uradnikov III. kategorije. Za predsednika te komisije je pri fin. direkciji v Ljubljani je imenovan pomočnik finančnega direktorja Fran Bajič, za člana pa finančni svetnik Ivo Dik in arhivar Franc Setina.

Drobne vesti

Zagreb, 13. marca. Z. Na zagrebškem vses. učilišču je 4.608 slušateljcev. Med njimi 895 slušateljic. Na filozofski fakulteti je 1.487 slušateljcev, na pravni 1.185, na bogoslovni 166, na medicinski 416, na veterinarski 336, na tehnični 650, na gozdarstvo agronomski 340, iz Jugoslavije 4.080, iz ostalih slovenskih držav 190, iz neslovenskih 332 slušateljcev.

Belgrad, 13. marca. AA. Generalna direkcija državnih železnic je izdala sklep, s katerim se carinske prevozne olajšave za izvoz žita, ki so veljale do 28. februarja t. l. podaljšajo do 30. junija 1931.

ravnala v zmoti odneso v dobri veri. Predlaga, da se oba obtožena kaznujeta v zmislu obtožbe.

Dr. Ivan Tavčar kot zastopnik privatnega tožitelja je v enournem govoru podrobno analiziral vse izpovedi priče glede raznih oblikov, ki sta jih naprila obtožena proti g. Plemlju. Poudarja, da se dokazi niso posrečili.

Braničelj dr. A. Svigelj je nato v obsežno zasnovanem govoru poudarjal zgodovinski razvoj dogodkov in je plediral za oprostitev.

Oprostilna razsodba

Po končanih govorih je nastala v dvorani, ki je bila nasičena s težko atmosfero, grobna tišina. Sodnik dr. Anton Kobe se je dvignil in proglasil kratko

sodbo:

V imenu Nj. Vel. kralja! Obtožena Rasto Pustoslemšek in Ivan Kenda sta oproščena (odobranje med občinom) in to Rasto Pustoslemšek od obtožbe državnega tožitelja, da je dne 13. junija 1925 takratnemu kontraktualnemu uradniku oblastnega odbora g. Slavku Plemlju v predsobi oblastnega komisarija očitil, da je izvršil odvzem ribolova g. Kendi v lastnem interesu in ne v interesu oblastnega odbora in da bi s tem kazniv kleveto uradne osebe po § 352, točka 2 kaz. zak. in drugič se oprošča od obtožbe privatnega tožitelja Slavka Plemlja zaradi prestopka zoper čast po § 301 kaz. zak., ker je v svojem govoru z dne 1. oktobra 1925 navajal slučaje, v katerih naj bi bil razgalil privatnega tožitelja. Obtožene Ivan Kenda se prav tako oprošča od obeh obtožb.

V razlogih je sodnik kratko navajal, da je treba pri sodbi vpoštovati vprašanje, kateri zakon se mora uporabiti, ker so bila inkriminirana dejanja izvršena še v l. 1925, ali je treba vpoštovati stari avstrijski ali stari srbški ali novi kazenski zakon. Gre v prvi vrsti za to, kateri teh zakonov

je milejši. Sodišče je to vpoštvalo.

Za prvega obtožena je sodnik omenil, da se mu dokaz resnice v smislu nekdanjega zakona nikakor ni posrečilo, vendar je bilo treba uporabiti novi zakon s § 304, ki je milejši, ker ta paragraf vsebuje določila, da je pri kaznih treba vpoštovati v opravičilo obtožena, če je bil takrat, ko je izrekel kleveto, v opravičljivi zmoti. Znano je bilo obtoženo, da je bil tožitelj zainteresiran kot podjetnik pri »Ribi«, da je bil ribarski izvedenec in da je bil mestni tržni nadzornik. Obtožene Rasto Pustoslemšek je na vsak način ravnal v dobri veri. Njuno je moral dobiti ob obeh, ki so mu dale informacije, vti, da nekaj ni v redu in da ni nekaj pravilno, čeprav ni bilo nepošteno. Če je obtožene rekel, da je g. Slavko Plemlj izvršil odvzem ribolova Kendi v svojem interesu in ne v interesu oblastnega odbora, se mu sicer dokaz resnice ni posrečilo, mogel pa si je misliti pri tem, da je to res. Bil je v opravičljivi zmoti.

S tega mesta razprave je treba poudariti, da ni najmanjšega dvoma ali suma, da bi bila javna uprava ravnala nepravilno, referenti so postopali vestno, pač pa so se izvršile napake, za katere niso odgovorni, ker niso vedeli, da je g. Plemlj angažiran kje drugje. Tudi sodba upravnega sodišča pravi, da je bilo postopanje nepopolno ravno zato, ker je bila v zadevi ribolova Kendi roka g. Plemlja zadaj. Glede ostalih očitkov, zaradi katerih je tožitelj dvignil obtožbo, je treba poudariti, da je obtožene Pustoslemšek ravnal v dobri veri. Vse je vzel za čisto zlo. Njemu nikakor ni mogoče pripisovati kak animus injuriandi. Služne razloge je sodnik navajal za oprostitev drugega obtožena Ivana Kende, ki je bil oproščen deloma radi zaslanja. Na koncu je sodnik omenil, da si pridrži utemeljitve sodbe v podrobnostih pismeno.

Državni tožitelj in zastopnik g. Slavka Plemlja dr. Ivan Tavčar sta prijavila nato priziv. Razprava je bila ob 9.45 končana.

„Fašizem za kraško deželo“

Trst, 10. marca.

V Senožečah je predaval črnim srajcem tovariš Vasari, odposlanec deželne prosvetne urada o predmetu »Fašizem za kraško deželo«. Povedal je, da je v davni Kras lepo cvetel, dokler niso prišli »bosanski in hrvaški pastirji, negnani od Turkov, ter požgali gozdove, da so naredili prostor svoji mršavi živini. Dež in burja sta potem deželo opustošila, fašizem pa jo bo zopet povzdignil.« Vasari je pozabil povedati, da je od nastopa fašizma padlo stanje živine na Krasu pod polovico in da so se gozdi tudi razredčili in končali v ti slavni devetletni dobi.

S čisto znanstvenega vidika je zajemljivo, kako se zmota o bosanskih pastirjih vleče skozi tozadevno laško literaturo. Zgodovinska podlaga je preprosta: Bilo je ob času Friderika III., da so se tržaški okliči pritožili proti zimskim

pastirjem, ki so si ognje kurili. Ti pastirji pa niso bili iz Bosne — kdo bo iz Bosne gonil ovce na Kras! — ampak s Pivke in Brkinje, ali iz Čičarije. Še dandanes gonijo na zimsko pašo, a ne več na Zgornji Kras, pač pa v Srednjo in Južno Istro.

Jasno je, da ti pastirji niso požgali gozdov, čemu neki, le ogenj so si kurili. Protest okoličanov in sledeča cesarska prepoved je dokaz, da je bil Kras že takrat ubog na drevju, da so ljudje vsak grm čuvali (v Istri dobiš kmete, ki sredi njive ne izkopljejo trna, češ da bo malo sence). Predavatelj je pobral pravljico o bosanskih pastirjih in požgaleh gozdov iz Cavallijeve šolske zgodovine Trsta, ki je dotični tekst slabo interpretiral. Sistematični požgaleci so bili v oni dobi (1490) »guastatorie« (pokončevalci), posebna ženijska četa vojujočih armad. Primat uničevanja ex professo so imeli Benečani. Tudi to bi Vasari lahko našel pri Cavalliju.

Vlomilska petorica priznava

Pojasnjena vloma v Novem mestu in Kranju

Ljubljana, 13. marca.

Skupnim naporom orožništva in ljubljanske policije, zlasti pa preiskovalnemu sodniku g. dr. Bizjaku, ki že več tednov spretno vodi preiskavo proti znanemu vlomilcu Pavliču in tovarišem, se je posrečilo razvozlati tajstven vlom v Povhovo tovarno v Novem mestu, ki je bil izvršen letos v noči med 31. januarjem in 1. februarjem. Vlomilci so odnesli trgovcu Povhu v Novem mestu raznega blaga, moških srajc in spodnjih hlač v vrednosti nad 16.000 Din. Zaprti so v ljubljanskih sodnih zaporih. Pavlič, ki je vodja te vlomilske tolpe, v katero spadajo še Škapin Ivan, Jereb Stanko in Kosirnik Ivan, je svoje sodelovanje pri vlomu v Novem mestu že priznal ter popisal vso zločinsko pot, ki jo je skupno z omenjenimi tovariši izvršil. To je zanimiva povest. Novomeško sodišče je mislilo, da je vlom pri Povhu izvršil Laknar s tovariši.

Vlom pri Povhu

Vlom pri Povhu je zasnoval Škapin Ivan, kateremu so bile razmere tamkaj znane zato, ker je svojčas nekaj časa delal pri nekem ključavničarskem mojstru v Novem mestu. K podjetju je nagovoril še Jereba in Kosirnika. Pripravljeni za odhod v Novo mesto, so se sešli v Ljubljani pred Mestnim domom še s četrtimi tovarišmi, 46 letnim brezposelnim krojačem Ivanom Pavličem, ki je bil že osemkrat kaznovan, trikrat zaradi raznih prestopkov, petkrat pa radi tatvine. Nazadnje je bil Pavlič zaprt 10 let v mariborski kazalnici, odkoder se je šele pred Božičem vrnil. Tudi drugi tovariši so bili že večkrat kaznovani in zaprti radi vlomov in tatvin.

Vsi štirje so se 31. januarja z večernim vlakom odpeljali v Novo mesto. Ker so vedeli, da na ljubljanski glavni postaji policija potnike zelo dobro opazuje, so vstopili na vlak na dolenskem kolodvoru. Vso pot do Novega mesta so bili vlomilci zelo živahni ter jih je moral sprevodnik in orožnik, ki se je slučajno vozil v istem vlaku, opominjati k redu.

V Novem mestu so šli vlomilci po ovinkih v mesto. K Povhovi tovarni so se napotili šele pozno zvečer, okrog 11, potem ko so jih v gostilni, kjer so obseleli, pometali ven. V skladišče trgovca Povha so vlomilci vdrl v dveh strani hkrati. Škapin in Kosirnik sta zlezla v tovarno neke zadaj, dočim sta Pavlič in Jereb prišla čez pokopalnice. Tam sta celo srečala mestnega stražnika in mu prijazno voščila: »Dobro večer. Jereb je nato zlezel skozi straniščno okno v poslopje, Pavlič pa je stražil. Ker pa so si oni trije v poslopju zaman prizadevali, udreti v skladišče po stopnicah in skozi glavna vrata, so se morali vrniti ter so nato poskušali vlom z druge strani. Na cesti so razbili okno likalnice ter poskakali notri. Svetili so si z električnimi svetilkami ter opravljali svoje delo precej mirno in brez strahu. Nabasali so v vreče raznih srajc, spodnjih hlač in drugega blaga ter jo nato jedro pobrisali nazaj čez pokopalnice in čez hrib naravnost na kolodvor. Na kolodvoru je že stal pripravljen vlak na Karlovac, v katerega je Pavlič pomotoma skočil in vrget vanj tudi svojo težko vrečo. Prometni uradnik je zanimive potnike opozoril, da ta vlak ne bo vozil proti Ljubljani ter da morajo počakati, da bo tudi ljubljanski vlak, ki odpelje jutraj eno uro pozneje iz Novega mesta, pripravljen. Vsi štirje so namreč prej kupili vozne listke do Laverce, kamor pride vlak nekoliko pred 7 jutraj. Ob tej uri je v začetku februarja še precej mračno.

Iz Laverce so šli vlomilci po državni cesti do Rudnika, nakar so zavili v hrib. V gozdu so se šele oddahnili ter začeli nakradeno blago urejati. Bilo je okrog 200 moških srajc, ki so jih razdelili na tri dele. Najtežji del je nabasal Pavlič v vrečo, Kosirnik in Jereb pa sta nesla manjše zavitke boljega blaga, zlasti moških spodnjih hlač. Dočim se je nato Škapin vrnil čez Golovec v Ljubljano, so oni trije nadaljevali pot čez D. M. Polje do nekega gozda. Tu so naložili vrečo in oba za-

vitka na mal voziček ter je vse skupaj odpeljal Pavlič proti St. Jakobu.

V bližnjih vaseh je dobil nekaj odjemalcev, ki so kupovali dobro blago tako poceni, kakor ga je Pavlič dajal, namreč srajce po 30, pa tudi po 20 dinarjev ena. Pavlič je pripovedoval, da je srajce kupil v Zagrebu naravnost iz tovarne. Vsi so bili tedaj prepričani, da je prodajalec pošten človek, kakšen krošnjar. Seveda je po vsej okolici zavladalo veliko presenečenje, ko so se nekoliko tednov potem po vseh hišah pojavili orožniki in začeli pobirati kupljene srajce. Tega blaga se je zdaj nabralo na ljubljanskem sodišču polni dve omari. Cela vrsta ljudi, okrog 50, je oškodovanih za ves denar, kolikor so ga za srajce izdali.

Pavlič je za vse ukradeno blago, cenjeno od trgovca Povha na 16.000 Din, dobil skupaj 2200 dinarjev, ki jih je potem razdelil na štiri dele. Pavlič, Jereb in Kosirnik so dobili po 500 Din, organizator vloma Škapin pa 700 Din.

Vlom pri Sircu

Takoj drugi dan je Pavlič zasnoval že drugi vlom, ki ga je tudi izvršil. Slučajno je srečal svojega tovariša Meserkota, ki sta bila skupaj zaprt v Mariboru. Ta je bil hitro pripravljen, pomagati Pavliču. Odpeljala sta se na Gorenjsko, kjer sta nameravala v Kranju vlomiti v Sircovo tovarno v Stražišču. Nekoliko pred 7 zvečer sta prišla do tovarne in si še enkrat ogledala položaj. Morala sta pa nekoliko počakati, ker je v tovarni gorela še luč in se jima je zdelo, da najbrž še kdo dela v pisarni. Čez dobro uro je res luč ugasnila, nakar sta se vrnila v mesto, kjer sta že prej pripravila primerne sani, ki sta jih zdaj pripeljala do tovarne. V poslopje sta vdrla skozi okno, ki ga je razbil Pavlič s kamnom. Najprej je zlezel v tovarno Pavlič, ki je prinesel ven 6 bal finega platna (kontenine), nato pa je tudi Meserko zlezel notri in prinesel še on 2 bali platna.

Vseh 8 bal sta vlomilca mirno naložila na pripravljene sani ter vso robo odpeljala po državni cesti skozi Medvode in St. Vid do Ježice in dalje v Seneberje. Potovala sta vso noč ter sta ob 5 jutraj prišla v Stožice. Že v Medvodah sta postala pošteno utrujena, zato sta 4 bale blaga odložila in skrila pod neki kozolec ob cesti. V Vižmarjih sta zavila čez Kleče in Savlje proti Ježici, kjer sta sani, ki niso več hotele teči po cesti, vrgla za kup gnoj, kjer so jih jutraj našli domačini ter stvar takoj sporočili policiji v Ljubljano. Vlomilca sta bali zdaj optala na hrbet ter nadaljevala pot po državni cesti do Stožice, odtod pa proti Tomačevemu. Pavlič se je celo pri vodnjaku pod cerkvijo sv. Jurja napil vode, ker je bil žejen Meserko je svoj del plena, 2 bali, odložil kar pod bližnji kozolec blizu gasilnega doma v Stožicah. Dočim je Pavlič odšel skozi Tomačevo in Jarše v Seneberje, kjer je večkrat prenočeval, v Seneberjih pri Cajhnu je dobil Pavlič primeren koš, v katerega je naložil vse platno, ko ga je prej razrezal na manjše kose po 20 m dolge, ter ga na to odnesel prav tako, kakor prvič srajce iz Novega mesta, čez Savo v St. Jakob, Podgorico, Dragomelj in Domžale. — Tudi zdaj je platno hitro razprodal pri ljudeh, ker ga je dajal globoko pod ceno.

Drugi dan sta se Meserko in Pavlič odpeljala z vlakom v Medvode, kjer sta pod kozolec vzela prejšnji dan skrite 4 bale ter jih odnesla proti Dravljani, kjer sta jih razpečala med ljudi. Balo, skrito pod ženskim kozolcem, pa je pravočasno našla policija.

Takšna je tedaj romantična zgodba teh dveh velikih vlomov. Vsi vlomilci so že nekaj tednov pod ključem ter bo preiskava proti njim kmalu končana. Na vesti imajo sicer še celo verigo drugih manjših vlomov, vendar pa glede teh preiskava še ni dognala vsega. Zanimivo je, da so pri Pavliču ob aretaciji našli med drugim tudi nov kazenski zakonik, ki ga je mož očitno z vso vestnostjo študiral, ker so bila v njem nekatera važnejša mesta podčrtana. Morda pa je Pavlič ta zakonik kje ukradel.

Kje je vlamljala Laknerjeva tolpa

Nameravani vlomi v župnišča v Šmarju in na Vinici

Ljubljana, 12. marca.

Vse bolj jasno postaja delovanje roparskega morilca Laknerja in njegovih treh tovarišev, vse bolj se debelijo sodni spisi, ki govorijo o verigi vlomov in tatvin širom dežele. Preiskava, ki jo z vso vestnostjo vodi preiskovalni sodnik dr. Bizjak, je dognala toliko zanimivih stvari iz življenja in delovanja te dične vlomilske štiripresne detelje (Lakner, Fertič, Jančar, Lampret), je ugotovila toliko doslej nepojasnjenih in nerazkritih vlomov, da stojimo v resnici pred veliko razpravo, ki jo javnost že z napetim zanimanjem pričakuje. Laknerjeva vlomilska družba se je zlasti vrgla na vlomilsko delovanje po župniščih. Že smo poročali o nekaterih slučajih, kjer se je vlom zločincem ponesrečil, tako zlasti v Šmartnem pri Litiji, v Kamniku in v drugod. Zdjaj smo izvedeli še o drugih zlih delih te vlomilske družbe.

Sredi januarja letos je bil izvršen vlom pri »Tinčku« v Hrastju, o katerem je zdaj jasno, da ga je izvršil Lakner s pomočjo svojih tovarišev. Pri »Tinčku« je namreč služil lansko leto ob Velike noči do Vseh svetnikov član Laknerjeve družbe, Anton Lampret. Temu so bile tedaj razmere v hiši dobro znane. Opisal jih je Laknerju, ki se je splazil, med tem ko so domači večerjali, v spalno sobo ter odnesel iz nje ročno blagajno z več sto dinarji. Lampret in Jančar sta stražila zunaj, potem pa so si vsi trije plen točno razdelili. Blagajno so razbili za železniško progo pri postaji D. M. v Polju, jo izpraznili, nato pa jo vrgli pod neki skedenj v Mostah.

V nedeljo 18. januarja so potem nameravali vlomiti v župnišče v Šmarju pod Ljubljano. Spet je bil Lakner tisti, ki je imel po načrtu izvršiti levji del naloge. V neki ljubljanski predmestni gostilni so se dogovorili: Fertič Lampret in Lakner. V župnišče v Šmarju je vstopil Lakner, ona dva pa sta stražila zunaj. Vlomilci pa so tu imeli smolo. Zavohal jih je pes, ki je začel strahovito lajati. Fertič, katerega je bil pes najprej opazil, je s svojega položaja takoj zbežal, dočim se je Lakner, ki je bil že v veži župnišča, zmazal na ta način, da je žensko, katero je srečal, prosil za prenočišče, potem pa je odšel ven.

Ko se jim je ta vlom v Šmarju ponesrečil, je predlagal Fertič, da naj bi šli »obiskat« župnika na Vinici v Belokrajini, ki je baje bogat mož. Tako je namreč trdil Fertič. Načrt je bil onima dvema koj večer ter bi ga bili gotovo drugi dan izvršili, ko bi ne bila nastopila zapreka v tem, da niso imeli dovolj denarja za železnico. Odšli so nato še isti večer peš nazaj v Ljubljano, tam prenočili ter hkrati zasnovali novo tatvinsko turnejo v litjsko okolico. Jutraj so jo udarili peš v Litijo, kjer so nameravali oropati neko gostilno ob tovarni. To gostilno je Fertič dobro poznal. Lakner, ki je zmirom izvrševal v tej družbi najtežja dela, je imel nalogo, splaziti se v gornjo sobo, kar pa se mu ni posrečilo. Presenetili so ga domači ter se je zrezal s tem, da je brž prašal za cigarete.

Iz Litije so jo mahnilli potem proti Kamniku, tudi peš, čez lhan in Dol, dočim so se Domžal ognili. Spotoma je Lakner v Dobu ukradel v neki

KAJ PRAVIJO ŠTEVILKE:

700.000 ZAVITKOV
ELIDA SHAMPOO
PRODANIH V ZADNJEM LETU!

DOKAZ
NJEVOJE
VREDNOSTI!

Teh 700.000 zavitev-
kov Elida Sham-
poo, položenih
eden vrh druge-
ga, bi doseglo
33-kratno višino
stolne cerkve v
Zagrebu.

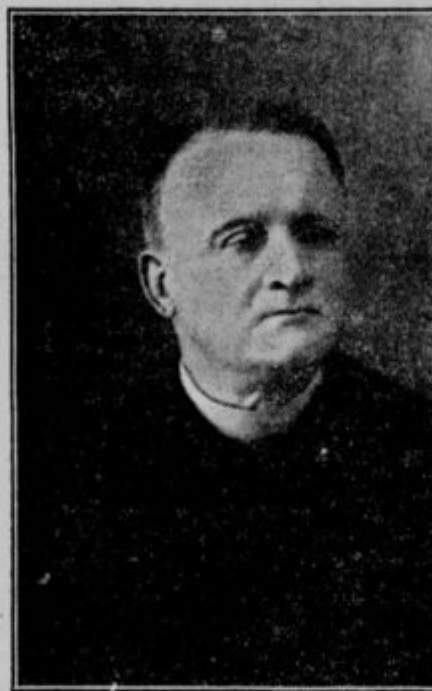

Za negovanje
las

ELIDA SHAMPOO

Josip Siška - stolni kanonik

Ob priliki 70 letnice njegovega rojstva.

Rodil se je 14. marca 1861. v Hrastju pri Ljubljani. Njegov oče, ki je bil posestnik in gostilničar znane gostilne pri »Tinčku«, je imel deset otrok (sedem hčera in tri sinove). Najstarejši sin je prevzel doma kmetijo in gostilno; pa je že umrl. Najmlajši sin pa je bil pokojni župnik Janko, ki je umrl lani. Naš g. jubilar, Joško, pa je predzadnji po starosti in je bil v mladosti silno slaboten. Uprav on se je prvi v rodini odločil, da pojde študirat in da postane »gospod«.

Študiral je odlično. Maturiral je leta 1879. Po dovršeni maturi se je dokončno odločil za duhovski stan in stopil isto leto jeseni v semenišče. Posvečen je bil v duhovnika 7. julija leta 1883. Prvo mesto je bila služba pomožnega dvornega kaplana pri pokojnem škofu Pogačarju. Škof je bil namreč skoro slep. Zato je potreboval nekoga, ki mu je čital časopise in pa pri daritvi sv. maše mašne molitve. Ob prihodu pokojnega kardinala Misije za ljubljanskega škofa leta 1884. je postal dvorni kaplan in pozneje (kancler) vodja knezoškofijskih pisarn ter bil kot tak do premostitve Misije za nadškofa v Gorico. Ko pa je postal sedanji nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič škof ljubljanski, je naš g. jubilar to službo vodil do l. 1907. Tega leta pa mu je bil podeljen kanonikat »ad baculum« v ljubljanskem kapitlju. V tej dobi je zelo poglobil svoje teoretično in praktično znanje. Jubilar se zelo zanima za medicinsko vedo, ki jo skoro do dobra obvlada in je tudi praktično s svojimi nasveti marsikomu že pomagal. Ni manjša ni njegova izpopolnitev v jezikoslovju. Tako obsega njegov jezikovni repertoar danes latinščino, grščino, nemščino, francoščino, italijanščino, španščino, deloma angleščino ter srbohrvaščino poleg maternega jezika.

trgoviti nekaj denarja. V Kamniku so zasnovali vlom v župnišče v Nevljah, ki pa se jim tudi ni posrečil. Laknerju je prišla nasproti znana domača ženska ter se je moral zato zadovoljiti z malim milodaram.

Vendor pa Lakner ni odjenjal. Še isti večer je smuknil v neko enonadstropno hišo v Vrhpoljah, kjer je »sunil« 200 Din v gotovini.

Razen tega prihajajo vsak dan novi zločini na površje. Ta štiripresna detelja, vsi še mladolletni fantiči, je napravila po mnogih krajih Slovenije toliko hudobij, da preiskava še dolgo ne bo zaključena. V interesu preiskave pa nam je preiskovalni sodnik dr. Bizjak odklonil vsako pojasnilno izjavo in informacije.

Največje pa je bilo njegovo udejstvovanje na gospodarskem polju. Celu svoje življenje se je udeleževal gospodarskega življenja in bil odbornik odnosno član neštetihi združenj ter ustanov. Gospodarsko se je udeleževal tudi v svojem službenem delokrogu kot večletni upravitelj knezoškofijskih posestev v Gornjem Gradu. Pod njegovo upravo so se ta posestva gospodarsko dvignila, kar kaže tudi dejstvo, da je pred par leti na prošnjo kapitlja in knezoškofa samega klub starosti prevzel ponovno upravo posestva v svoje roke in jo vodi še danes.

Bil je soustanovitelj Ljudske posojilnice v Ljubljani, katere podnaslednik je bil od l. 1895. do 1918. Dalje je bil soustanovitelj in mnogoletni član upravnega sveta delniške družbe »Union« v Ljubljani in tako tudi pri mnogih drugih združenjih kakor pri Vzajemni zavarovalnici, Zadrugi zvezi itd. Pa tudi gmotno je podpiral dobre naklepe in s tem pripomogel do njih izvršitve. Tako je eden prvih prinesel izdatno denarno podlogo 90.000 goldinarjev v dar, ki ga je dobil kot zapuščino od svojega prijatelja župnika Čibaška, za sedanjost škofijsko gimnazijo v St. Vidu pri Ljubljani in se je tudi pozneje pri zidavi veliko trudil. — Skratka udeleževal se je vseh gospodarskih ustanov in je bil povsod na prvih mestih in najbolj agilni delavec. Bil je eden prvih pionirjev na polju združništva. G. jubilar rad pomaga, kjerkoli more, bodisi z nasvetom, bodisi gmotno. Pri vsem tem pa je silno skromen in išče veselja le v tem, da more komu kaj dobrega storiti.

Ob sedemdesetletnici želimo g. jubilantu, da bi živel še mnoga leta v zdravju in v zadovoljstvu!

Umirajoča žena napovedala možovo smrt

M. Sobota, 12. marca.

V Polani nad M. Soboto se je zgodilo tole: V vasi sta živela zakonca Grabar, ki sta oba dočkala visoko starost 80 let. Pretekli teden je žena zbolela in v četrtek je zatisnila oči k smrti nemu spanju. Pred smrtjo je mož žalosten stal ob postelji. Umirajoča žena je videla, da mu bo hudo po njej, radi tega ga je tolažila. Napovedala mu je, da ji bo čez tri dni sledil v grob. Tej napovedi seveda nikdo ni pripisoval važnosti. Ženo so pokopali in pri hiši se je zopet začelo staro življenje. Čez tri dni — v soboto — je zopet zapel mrtvaški zvon. Ljudje so se začudeno spogledovali in izpraševali, kdo je umrl. Grabarjevi so imeli mrljca. Po ženini smrti se je mož vdal žalosti, ki ga je vrgla na posteljo. Kar je napovedala umirajoča žena, se je uresničilo. Tretjega dne ji je mož sledil v večnost.

Izreden slučaj je vzbudil v vasi veliko pozornost in sedaj govori o njem vsa okolica.

Uspešen lov

Fara ob Kolpi, 10. marca.

Preteklo jesen so naši kraji veliko trpeli od divjih prašičev. Kamor je prišla ta zver, je kar čez noč opustošila cele njive koruze, čez dan se je pa poskrila v gosto zaraslo grmovje, tako da ji lovci niso mogli do živga. Sedaj v zimskem času pa so naši lovci imeli več uspeha. Ustrelili so že štiri divje prašiče od 30 do 60 kg težke. Teh lovov so se udeležili tudi povabljeni lovci iz Ljubljane in Kočevja. Posebno srečo je imel pretekli teden tukajšnji lovec g. Matija Juretič, kateri je ustrelil v družbi več tukajšnjih lovcev 140 kg težkega in 1,70 m dolgega merjasca. Njegovi čukani so 9 cm dolgi. Merjasce je po dobro pogodenem strelu sicer omagal, a ni takoj padel, ampak še napadal v njegovo bližino prihajajoče gonjače. Na pomoč so prišli še drugi navzoči lovci ter po več streljih upihili zverini luč življenja. Bil je lep eksemplar, da malo takih.

Našim vrlim lovcom in gonjačem izrekamo vso hvalo za trud, katerega imajo, da bi nas rešili te škodljive zverine.

Naročajte knjižne zbirke
Jugoslovanske knjigarne

Ljubljana Sklepi magistratnega gremija

Včeraj se je vršila seja magistratnega gremija ob 5 popoldne v mestni posvetovalnici. Iz seje posuamamo:

Podeli se Ivani Podstudenšek koncesija za izkuh. — Vrhovec Albina namerava otvoriti avtobusno progo Ljubljana—Vrhnika kot okrožno progo. Pri banki upravi je zaprosila za tozadevno koncesijo. Mestni magistrat pa mora dovoliti izhodišče s Boršnikovega trga. Ker bo Maloželezniška družba sama obratovala iz Ljubljane do cerkve na Viču, odnosno še nekaj dlje, izjavlja mestno načelstvo, da nima pomislekov proti Vrhovčevemu podjetju, ako začne s svojo progo tam, kjer se bo nehalo proga mestne cestne železnice. Zato pa se mu dovoli izhodišče s Boršnikovega trga.

Na predlog tujske prometnega sveta se sklepe razobesiti po Ljubljani povečani nafti pod steklom. — Najemnikoma kavarne »Emonac« gg. Dolničarju in Preskerju se dovoli uporaba trotoarja pred kavarno »Emonac« na Aleksandrovi cesti v poletnih mesecih v kavarniške svrhe proti letni najemini 2000 Din. — Mestna občina je razpisala dobavo 2500 kosov brezovih metel; prišlo je 12 ponudb. Odobri se ponudba Bolke Antona, ki bo dobavil kos po 2 Din, franco skladišče Ljubljana. — Za postavitev telefonske postaje ob Dunajski cesti se je zanimala mestna občina sama in pa tehnična pisarna »Tehnac«, ki je nameravala postaviti šest javnih telefonskih govornic. Ministrstvo pošte in telegrafa pa avtomatičnih zasebnih telefonskih govornic ne dovoljuje, pač pa bi bilo tako možno postaviti v kakem že obstoječem lokalu, toda edino potom pošte direktorije. Mestni magistrat je mnenja, da bi postavila tako govornico v poslopiju mestne knjižnice na Dunajski cesti ravnanje po pošti v Ljubljani, stroške za postavitev pa bi nosila mestna občina. — Nekaterim prosiilec se je dalo v zakup nekaj mestnih parcel. — Posesnik Adolf Hostnik ima na svojem posestvu vključeno kavcijsko hipoteko 8000 Din v korist mestne občine. Ker bi rad nekaj svojega posestva odprodal, prosi, da se mu kavcijska hipoteka izbriše na parceli 273-2. Ker nudi ostalo posestvo za kavcijo zadostno garancijo, se njegovi prošnji ugodi.

Za tlakovanje Selenburge ulice sta bili vpisani dve oferti, in sicer od Stavbne družbe d. d. in od tvrdke »Obnovac« d. o. z. v Ljubljani. Stavbna družba bi prevzela celotno tlakovanje za 427.492 dinarjev, »Obnovac« pa za 411.359 Din. En del tlakovanja te ulice gre na račun Maloželezniške družbe, in sicer 460 kvadr. metrov. Sklene se, da se tlakovanje odda Stavbni družbi v Ljubljani za ceno, kakor jo je ponudila »Obnovac«. Kvadratni meter tlakovanja bo stal 375 Din.

Za prevzem ključavničarskih del za ograjo pri posestniku Morgutijju, Strma pot proti Gradu, sta

prišli dve ponudbi, in sicer od ključavničarskega mojstra Khrneta Antona in od tvrdke Martinčič. Delo se odda cenejšemu ponudniku Khrnetu Antonu za 14.300 Din. — Nadalje se je razpravljalo o novem Plečnikovem načrtu za ureditev glavne ti-volske aleje v podaljšku Aleksandrove ceste. V glavnem se je načrt odobril in se bodo stroški krili iz proračunske postavke.

Provizorično numeriranje novih ulic po zakonu ni dopustno. Ker so pa nekatere ulice ostale brez hišnih števil in imen, se sklone, da vsaka hiša, kakor hitro se zgradi, dobi takoj svojo številčno tablico; naročanje hišnih tablic od posameznih oseb pride nekoliko dražje. — Na dnevnem redu je bil tudi predlog o postavitvi spomenika kralju Petru I. Gremij je imel pred seboj tri osnutke. Prvotni osnutek je občinstvu že znan, ker ga je videlo postavljene v grobi obliki lansko leto pred magistratom. Ostala dva osnutka predstavljata kralja na vzpetem konju. Gremij se je odločil za prvotni osnutek, vendar se mora osnutek predložiti ponovno s točno izračunanimi proporcijami.

Podelila so se sledeča stavbna dovoljenja: Naberniku Ivanu za gradnjo drvarnice ob Herbersteinovi ulici pod pogojem, da jo vsi štirje sosedje po enotnem načrtu postavijo v posestne meje. — Bonacu Franu, tovarnarju kartonaže, za gradnjo dvonadstropnega prizidka tovarne v Čopovi ulici. — Šušteršiču Jakobu za gradnjo enonadstropne hiše ob Podmilščakovih ulici. — Černetu Mihelu za gradnjo visokoprstne hiše ob Dolenjski cesti na koncu meje mestne občine onkraj Debelega hriba. — Kuncu Jerneju za gradnjo pritlične hiše ob Poti na Rakovo jelšo. — Adamiču Emilu, skladatelju, za gradnjo visokoprstne hiše ob Staretovi ulici. — Pečniku Lovru za gradnjo enonadstropne hiše ob Vodovodni cesti v neposredni bližini železniškega podvoza ob kamniški progi. — Kovačiču Antonu na Viški ulici št. 3 nazidava enega nadstropja na stanovanjski del hiše. — Trgovcu Preloču Karlu adaptacijo trgovskega lokala v Gosposki ulici št. 3. — Deklevi Bili, vdovi podpolkovnika, za enonadstropno hišo ob Žitnikovi ulici. — Hafnerju Josipu za gradnjo pritlične delavnice ob Prisilni ulici. — Francetu Rezarju, mesarskemu mojstru, za adaptacijo kletnega lokala ob Dolenjski cesti. — Jerneju Černetu, hotelirju za gradnjo hleva ob Ilirski ulici pod pogojem, da sedanji hlev pri svojem hotelu popolnoma opusti.

Podelila so se sledeča uporabna dovoljenja: Francetu Pavlinu za adaptiranje trgovske lokale v Gradišču št. 3. — Staniču Alojziju za adaptacijo mesnice v Gradišču št. 7. — Stavbnemu podjetju Rudolfu Saksidi za gospodarsko poslopije in prizidek na njegovem dvorišču. Poljanska cesta 91.

**Priljubljena
po
celem
svetu!**

Kaj bo danes

Drama: Gospa ministrica. Ljudska predstava po globoko znanih cenah. Izven.
Opera: Dajak prosiak. Red D.
Delavska zbornica: Ob 20: Akademija pomladke »Jadranske straže« in »Ferialnega Saveza« na Tehnični srednji šoli.

Ljudski kino Glinice: Ob 8 velemil: »Grbec od Notredamec«. V glavni vlogi Lon Chaney, kralj maske.

Nočne službo imata jekarni: Mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva c. 20.

Občni zbor družbe sv. Elizabete v Ljubljani bo na praznik sv. Jožeta, t. j. 19. t. m. ob pol 6 zvečer v Marijanišču (zborovalna dvorana) po sledečem sporedu: 1. Nagovor predsedništva. 2. Poročilo tajnice. 3. Poročilo blaginjske. 4. Slučajnosti. Članice se že sedaj opozarjajo na občni zbor, da se ga polnoštevilno udeleže. Vabljeni pa so iskreno tudi dobrotniki in prijatelji kraščanske dobrodelnosti.

P. Hugolin Sattner in »Vnebovzvetec«, oratorij za soli, zbor in orkester. Izvaja pevsko družbo »Mariborec« iz Maribora v sredo, dne 18. t. m. v veliki dvorani ljubljanskega hotela Union. Prva je izvajala Sattnerjev oratorij ljubljanska Glasbena Matica še pred prevarom leta 1912 na treh zaporednih koncertih. Pozneje je skladatelj delo izpopolnil, posebno v instrumentalnem oziru in ga je sam kmalu po prevratu v Ljubljani javno izvajal. »Mariborec« je izvajal prvič to delo minulo sredo na svojem koncertu v Mariboru, ponovi ga pa prihodnjo sredo v Ljubljani. Opozarjamo na prvi nastop zelo agilnega pevskega zbora iz Maribora v Ljubljani. Vstopnice v Matični knjižarni.

Javna produkcija gojenec ljubljanskega državnega konservatorija. Opozarjamo na javno produkcijo, ki bo v nedeljo, dne 15. t. m. v Filharmonični dvorani. Program je skrbno izbran, v rešenici popolnoma koncerten. Nastopi cela vrsta gojencev klavirskega, violinskega in soloppevskega oddelka. Prvič v letošnjem letu nastopi pri javni produkciji tudi orkester konservatoristov, ki bo igral Haydnovo simfonijo v d-duru. Pred Haydnovo simfonijo bo imel odlični strokovnjak prof. dr. Mantuanu kratek govor o Haydnu in njegovih simfonijah. Vstopnina k javni produkciji je minimalna; sedeži po 10, 6 in 4 dinarje. Predprodaja v Matični knjižarni.

Novo imenovani docent na Juridični fakulteti v Ljubljani, g. dr. Jurkovič Josu, prične predavati v torek 17. t. m. ob 11 v zbornici univerze z uvodno besedo: Demokratizacija uprave.

Zedinjene ruske organizacije v Ljubljani priredijo v nedeljo, dne 15. t. m., v prostorih Oficijskega doma (vojašnica vojvode Mišiča na Taboru) svečano spominsko sejo v počastitev 50. obletnice mučeniške smrti carja Aleksandra II. Na spodbudo so po uvodni besedi starejšine prof. N. Bubnova sledenja predavanja: 1. prof. E. Spektorski: Pomen vlade carja Aleksandra II.; 2. prof. M. Jasinski: Tlačništvo (glebna adscriptio) na Ruskem in njegovo zrušenje pod Aleksandrom II.; 3. A. Ivanovski: Reforma sodstva pod carjem Aleksandrom II.; 4. polk. V. Dobrovolski: Ruska vojska v dobi Aleksandra II. Začetek ob 15. Vstop brezplačen in prost. V nedeljo, dne 15. t. m., dopoldne se bo priredil po maši v pravoslavni kapeli parastos v spomin carja Aleksandra II. — Ruski odbor v Ljubljani: prof. M. Jasinski, predsednik. — Ruska matica v Ljubljani: prof. E. Spektorski, predsednik. — Sojuz ruskih učenih, podruž-

Čim jo kdo enkrat rabi, ost-ne ji zvest!
Udobna in trpežna! — Dobiva se povsod
Raz-rodajalec naj se obr-ča o na
Gustav Husser & Sohn, Wien VII,
Richtergasse 10.

nica Ljubljana: prof. N. Bubnov, predsednik. — Sojuz ruskih oficierov, podr. Ljubljana: general V. Zoltenko, predsednik.

Družabni večer »Kluba koroških Slovencev« v Ljubljani se vrši v soboto dne 14. t. m. ob 20 v hotelu Štrukelj. Nastopi pevski odsek. — Pri-dite vsi!

Československa obec v Lublani. — Valna hromada kona se v soboto, dne 14. brezna t. r. o osme hodine večerni v restauraci »Zvezda«. — Učast vseh členu žadoucna.

Rdečemu klubu v Ljubljani je pristopil ves profesorji zbor l. drž. realne gimnazije v Ljubljani z ravnateljem g. Josipom Maziem na čelu. Iskreno pozdravljeni človekoljub! — Krajevni odbor R. kr.

Udruženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, vabi na svoj XII. redni občni zbor na soboto 14. marca ob pol 20 v lastnem lokalu na Kongresnem trgu 1—II.

Pekovske njive nad Linhartovo ulico in topničarsko vojašnico je kupila lanska leto mestna občina. Po parcelaciji so nastala tam lepa stavbišča, zazidljiva z eno in dvonadstropnimi hišami. Mestna občinska uprava namerava ta stavbišča uporabiti v namenjavu z zemljišči, katere si mora prisvojiti za projektirano novo široko Linhartovo ulico, ki bo šla okrog 60 m nižje od obstoječe. S predelji za to ulico se je že deloma pričelo; to so sedaj pogajanja s prizadetimi posestniki za odkup odn. odstot svetla za ceste. Kakor hitro začne z novimi regulacijskimi deli v Ljubljani, bodo iztrebljeni materialni uporabili za cestišče te ceste. Po tej cesti bo tudi tekel tramvaj k pokonališču sv. Križa. Stavbišča na pekovskih njivah se bodo odprala privatnim interesom le tedaj, če bo ostala kaj sveta po izvedbi regulacijskega načrta svetokriškega okraja.

Odmerna zgradbarine za leto 1931 je izvršena za vse zgradbe v okolišču te davčne uprave, v kolikor niso zgradbarine trajno oproščene po čl. 32 zak. o neposred. davkih. Razpored je v smislu čl. 131 cit. zakona razgledan na javni vpogled med uradnimi urami v času od 20. do vstetega 27. t. m. pri davčni upravi za okolišču v Ljubljani (Justična palača, II. nadstropje, soba št. 107). Vsak davčni zavezanec bo o ugotovljeni davčni osnovi in o odmerjenem davku po plačilnih nalogih še posebej obveščen. Prizivni rok 30 dni teče od dneva, ki sledi prejemu plačilnega naloga. Morebitne pritožbe je kolkovati z 20 Din.

Samomor v Spodnji Šiški. Tragičen in obžalovanja vreden slučaj se je pripetil v noči na včeraj v Spodnji Šiški. V Frankopanski ulici stanuje družina železničarja Frnesta Laha. 39letni Lah se je pred dnevi prehladil in zbolel za influenco. Moral je ostati v postelji; ni pa še povsem okrevljal, ko je proti navodilom zdravnika vstal in odšel v službo. Ta vneza za delo se je Lahu maščevala in Laha se je zopet prijel bolezni. Tokrat pa v mnogo hujši obliki, kakaj zbolel je za hudo pljučnico. Lahu je zrastle temperatura tako, da se je revežu v vročici bledel. V četrtek zvečer je Laha še obiskal zdravnik in mu dal injekcije. Ponoči, še pred 2 uro jutraj, je Lah v vročici vstal in si z britvijo prerezal vrat. Njegova žena Helena se je zbudila šele ob 3 in opazila, da moža ni v postelji. Sluteč najhujše, je skočila iz postelje in stekla v kuhinjo. Tam je videla, da leži njen mož na tleh v mlakuži krvi, na vratu pa mu je zevala velika rana. Vsa prestrašena in obokana je prišla klicati ljudi, ki so res prihiteli. Niso pa mogli več pomagati Lahu, ki je med tem hrope izdihnil. Kmalu nato je prišla policijska komisija zdravnika dr. Avramoviča in dežurnega uradnika g. Jurce.

Mnogo kilometrov

mirne, sigurne vožnje Vam jamči CONTINENTAL-obroč. Mehko - prožno nosi Vaš voz preko vseh hrupavosti ceste.

Viktor Bohinc - Ljubljana

Slov. lovska zbornica

Ljubljana, 13. marca. AA.

V smislu pravil Slovenskega lovskega društva je imenoval ban štiri zastopnike kraljevske banke uprave Dravske banovine v »Lovsko zbornico« in sicer:

Dr. Stareta Leona, načelnika upravnega oddelka kraljevske banke uprave v Ljubljani; dr. Vontino Frana, načelnika splošnega oddelka kraljevske banke uprave v Ljubljani; ing. Šivica Antona, šumarskega inšpektorja v Ljubljani; ing. Urbasa Janka, šumarskega višjega svetnika v Mariboru.

Glavna skupščina Slovenskega lovskega društva v Ljubljani pa je izvolila v Lovsko zbornico tri delegate in dva namestnika in sicer:

Dr. Lovrenčič Ivana, odvetnika kot predsednika SLD v Ljubljani, dr. Ravniharja Vladimira, odvetnika v Ljubljani, dr. Bavdeka Josipa, sodnika v Celju, dr. Souvana Huberta, drž. pravobranilca v Ljubljani, Lipovška Gašperja, okr. načelnika v Murski Soboti; slednja dva za namestnika delegatov SLD.

Izmed sedmero članov je imenoval ban načelnika dr. Stareta Leona za predsednika Lovske zbornice, dr. Ravniharja Vladimira pa za njegovega namestnika.

Iz Blejskega kota

Nova zdravnica g. dr. Zdenka Fišerjeva je začela s svojo prakso na Bledu v vili »Sosnovka« ter ordinira dopoldne in popoldne vsak dan. Tako imamo sedaj na Bledu kar štiri zdravnike.

Kanalizacijska dela, ki jih izvršuje tvrdka I. Slavec, napredujejo jako počasi. Nekaj je temu kriv teren sam po sebi, nekaj pa tudi vreme, ki je postalo zadnje dni naravnost nezgodno. Čolnarska »gasa« na Mlinem izgleda kakor stavbe v Ljubljani po znanem potresu l. 1895. Vse hiše so podprte z močnimi oporami, ker obstoja nevarnost, da se vsled globoko izkopanih rovov za vodovod porušijo stene ob čelnih straneh ceste. Vsled začelih del na cesti proti Mlinem je cesta od hotela »Toplice« do hotela »Petran« za vozni promet zaprta. Samo pešci imajo prost prehod. Vožni promet se pa vrši po cesti pod Gradom čez »Presek« na Mlino odn. dalje proti Boh. Beli.

Bar v modernem smislu namerava postaviti na Bledu v središču vasi Grad g. hotelir I. Troha in se je tozadevni komisiji ogled vršil zadnji tork. Grajanj in tudi drugi Blejci domačini niso s tem prav nič zadovoljni, kjerkemu tujcem bi morda kaj takega ugajalo.

Gradbena dela na raznih novih hotelih tudi ne napredujejo v tako hitrem tempu, kakor si graditelji želijo. Upamo pa, da bodo vse stavbe do sezone dograjene.

Poletna sezona obeta biti jako dobra, vsaj tako pravijo lastniki hotelov, ki imajo baje od sila povpraševanj. Prav bi bilo tako in vsi Blejci bi bili s tem prav zadovoljni.

Prosneto duštvo na Bledu pripravlja za veliko noč oz. za materinski dan 25. t. m. prelepo igr »Materino srce«, na katero prireditve že sedaj opozarjamo.

Jesenice

Znano je, da je jeseniška železniška postaja urejena kakor malokatera, kar je pri tolikem prometu, kot se vrši tukaj tudi potrebno. Nikakor pa ni v krat kolodvoru še izza vojnega časa preostala baraka, v kateri so nastanjeni vlakovni nadziralci, ključavničarji itd. Baraka je bila postavljena nekako okoli leta 1915 ter je služila za zasilno obvezovalnico in okrepčevalnico vojakom, ki so se tod skozi vozili. Ker niso vedeli kam z njo, so enostavno potisnili vanjo gori omenjene železničarje, češ, za te je dobra. Baraka je v takem stanju, da bo vsak čas zgromela na kup in je le čudno, da je pri viharju, ki je divjal v sredo popoldne, še ostala. A ne samo to, tudi vse lice postaje kvari ta predpotopna baraka. Zelo slab vtis napravlja na številne tujce, ki prihajajo na Jesenice. Avstrijski nadziralci vlakov imajo na nasprotnem koncu postajnega poslopja udobne prostore v zidani stavbi. Zakaj morajo torej domači železničarji zmrzovati v slabi leseni kolibi, med tem ko imajo izomenci vso udobnost, kolikor jo je v danih razmerah mogoče imeti. Upamo, da bo baraka v najkrajšem času izginila ter bo vlakovnim nadzirateljem dodeljen prostor, dostojen človeka.

Kranj

Pregled motornih vozil. Danes dopoldne od 9 dalje se bo vršil pregled motornih vozil vseh vrst kot osebnih in tovornih avtomobilov tem mototciklov na prostoru pred Narodnim domom. Ob enem se bodo plombirale nove tablice. Tege pregleda se udeležijo vsi lastniki motornih vozil iz kranjskega okraja. Ob priliki lanskega pregleda je bilo stanje v kranjskem okraju naslednje: osebnih avtomobilov 75, tovornih avtomobilov 46, motornih koles pa 78. Prevladujeta seveda z veliko večino Kranj in Trzin.

Iz bližnje kranjske okolice. Kratek izprehod skozi Strahečo dolino privede potnika v majhno bolj samotno vasio Dalo Rupu, ki se nahaja ob stočju Kokre in Rupušce ter šteje le 6 hiš. Vode v tem kraju sicer ne manjka, toda vendar ne sega sem vodovod, ki je že dolgo let po bližnjih vaseh. Ko so okrog l. 1910 dobile sosednje vasi dobro pitno vodo iz vodovoda, ki zalaga Kranj, Mala Rupa še do danes nima te dobrote. Kije je krivda, je težko reči, vendar se mora priznati, da so prebivalci že takrat plačevali v tisti vodovodni fond, ter vseskozi plačujoče vodarino pri davkih. Leta 1914, pred vojno je stvar že imel v rokah takratni deželni odbor, kar pa so seveda zaradi vojne ne uresničili. Sedaj pa so se po dolgih letih prebivalci Male Rupe zopet opogumili in so pred 14 dnevi poslali svojo prošnjo na bansko upravo. Vodovodni odbor v Kranju in mestna občina uvidevata nujnost tega koraka in bosta s svoje strani akcijo vneto podprla.

Velike količine odpadkov
odstranjajo iz telesa
Artin-dražeje z
blagim in
sigurnim
delovanjem

ARTIN

Vsebina škatle po Din 8— zadostuje za
4—6 krat. Dobivajo se v vseh lekarnah

Kristus in Brama

Predavanje Bogoslovne akademije

Včeraj zvečer je predaval prof. L. Ehrlich o temi: »Kristus in Brama«. Pred oči je imel predavatelj predvsem sedanji hinduizem ali bramanizem Indije, ki šteje 210 milijonov pristašev. Hinduizem je konfuzna zmes magije, malikovanja, šamanstva, pa tudi vzvišenih verskih idej, ki spominjajo na krščanstvo. Heterogenost hinduizma nam postaja nekoliko umljiva, če pomislimo, da je Indija križišče najrazličnejših kulturnih tokov, prakilne na Celjonu, totemizma s svojo neštevilo razčlenjenosti v socialne supine poljedelske kulture s svojim ženskim božanstvom, kultom duhov in ekstatičnim šamanstvom, nomadske kulture s svojim najvišjim nebesnim božanstvom.

Arjci, ki prihajajo v drugem tisočletju iz Perzije v Indijo, so bili nomadi, ki so polagoma zagospodarili nad domačim poljedelskim življenjem in se mešali z njimi. Duševni razboriti so se okostili z domačo kulturo ter zapisali v častljivih vedas (sv. knjigah) svoja izročila, obenem pa povzeli od domačinov versko špekulacijo in ustvarili slovito teozofsko filozofijo bramanizma, ki pojmuje božanstvo kot panteistično prabit **braman**, iz katere emanira ves drugi svet tudi naša duševnost. Kosmični, idealistični monizem bi lahko imenovali ta sistem. Glavna božanstva hinduizma se dajo izvajati iz teh sestavin, **Višnu** iz arijskega nomadskega versva, **Brama** iz filozofske teozofične špekulacije, **Šiva** iz matriarhalne mater boginjo v ospredje stavljajoče kulture. Med starim arijskim naravno hladnim, racionalnim naziranjem in med mističnim bramanizmom je prelom dveh različnih svetov. Intuitivno, ekstatično, iracionalno spoznavanje transcendence sveta je staroarijski miselnosti tuje.

Nešteti duhovi, s katerimi Indijec oživlja vso naravo, hribe, reke itd., so element predarijskega animizma. Zanimiv problem šamsare, večnega preseljevanja duš in prerajevanja je po razlagah Upanišad v zvezi z lunarno mitologijo. Luna, vedno menjajoča svetlobo in temo, je simbol človeške usode, ki je v tem, da človek umira in se spet znova poraja.

Kaste, ki razkrajajo Indijce v nešteto družabno ločenih skupin, imajo za Indijce socialen pomen, ker so obvarovale družino pred državnim absolutizmom.

Hinduizem v svoji širokogrudnosti nudi prostora vsem, ki se držijo predpisa svojih kast in ne zametavajo izrecno hinduizma. V ostalem sme gojiti poljubna verska stremjenja.

Krščanstvo je s svojo strogo orisanostjo, hierarhično organizacijo, obveznimi dogmami, ekskluzivnostjo in nadnaravnostjo razdelila hinduizem popolnoma tuje. Konverzija Indije je vsled tega težaven problem. Moderna šolska vzgoja in industrializacija Indije pa odtrguje Indijce bolj in bolj od njihovih tradicij in jih zavaja v verski nihilizem in socialno anarhijo. Dilema za Indijo se glasi: bodočnost Indije je v krščanstvu ali boljšeizmu.

Zanimivi predavanja

Na 6. rednem sestanku Prirodoslovne sekcije Muzejskega društva za Slovenijo, ki se je vršil v torek, dne 10. t. m., je predavateljica Mineraloškega inštituta na univerzi sta predavala gg. dr. Košir in Škerlj. Najprej je govoril g. dr. Škerlj, antropolog Higienškega zavoda v Ljubljani, o indeksu rejenosti in teoretični težji. Pokazal je, kako so se razni avtorji trudili izraziti s kratko formulo ali le eno številko pravilno razmerje med težo in višino kateregakoli človeka. Dokazal je, da trpi večina teh indeksov na matematični ali antropološki neločljivosti in je zlasti zavrnila jako rabljeni Pirquetjev indeks »Peldisi«, ki je za odrasle popolnoma brezpomemben in neprimeren, kar je predavatelj tudi demonstriral na nekaterih primerih. Predavatelj je poudaril pomen Rohrerjevega indeksa, ki je jako enostaven (teža: višina na tretjo potenco), zlasti za šolsko mladino. Končno je še pokazal, kako je mogoče po jako komplicirani formuli izračunati težo kateregakoli posameznika. Ta formula je pa rabna le za znanstveno delo, dočim je za praktično delo pokazal še neko krajšo formulo, ki pa je točnejša nego doslej rabljene in upošteva več mer človeka.

G. docent dr. Košir je predaval o raku. Razložil je, da pred rakastimi tvorbami ni obvarovano nobeno tkivo človeškega telesa, niti živci niti kri. Povedal je dalje imena raznih tumorjev, imena, ki so večinoma izpeljanke iz znanstvenih imen raznih tkiv in se končujejo redno na končnico -oma: n. pr. carcinoma, myoma, sarcoma, osteoma, chondroma itd. Navedel je nekaj glavnih teorij o vzroku raka, tako teorijo draženja (n. pr. stalni dotik pipe z ustnico pri piparjih), dalje teorijo o encistiranih bakterijah, o embrionalnih odtokih itd. Razložil je tudi še, zakaj imajo ženske povprečno 10,8 odst. več rakastih obolenj nego moški — vzrok leži zlasti v tem, da obole pri ženskah jako pogosto spolovila, dočim pri moških bolj izjemamo. Gošota obolenj je največja okoli 65. leta za oba spola. Mnoge bule (rakaste tvorbe) se javijo na prvotnem kraju, mnoge se pa po krvnih in meznih potih širijo po telesu in ne moremo več danes trditi, kakor pred leti, da bi z enkratno operacijo odstranili zlovrbo »radikalno«. Kakor stoji problem danes, so perspektive za bodočnost precej vznemirljive. Kot uspešna sredstva imamo proti rakastim tvorbam nož, rentgenove žarke in radij in z ustanovitvijo posebnega »Jugoslovanskega društva za proučevanje in zatiranje raka«, podobor Ljubljane, katerega ustanovni občni zbor bo v kratkem, namo v doglednem času nabrati vsoto za učinkovito dozo radija.

Dev. Marija v Polju

Mesto dušnega pastirja v umobolnici na Studencu je prevzel g. Janez Jalen.

V Zalogu je narasla Ljubljanka in Sava med breznimi posestniki povzročila velik strah, ter so začeli živino in drugo imetje reševati v čolnih iz poplavljenih krajev. Okrajno glavarstvo je po tem orožništvu ukazalo, da se morajo tudi ljudje izseliti. Hvala Bogu, da je nevarnost poplave za enkrat minila.

Dnevna kronika

Koledar

Sobota, 14. marca: Matilda, kraljica; Pavlina.

Osebnosti

— Okrajno načelstvo v Kočevju je bivšega narodnega poslanca župnika Karla Škulja odstavilo kot člana in predsednika občinskega kmetijskega odbora, kot člana in predsednika okrajnega kmetijskega odbora za okraj Kočevje in kot člana banovinskega kmetijskega odbora.

Ostale vesti

— Veroučiteljem v vednost in pomirjenje. Pod tem naslovom sem v minulem letu dvakrat sporočal glede katehetskih nagrad za čas od 1. septembra do 12. decembra 1929. Ker pa mi sedaj prihajajo vprašanja — tako od gg. katehetov mariborske kot ljubljanske škofije — kaj je s to zadevo, moram povedati, kar vem iz privatnega sporočila: Vse naše priznanice, ki smo jih kr. banskim upravi poslali pred tremi meseci, so romale v Belgrad. Kdaj bodo prišle nazaj in kaj bo potem, ne vem. Ne kaže torej drugega kot čakati. — V Cerkljah ob Krki, 12. marca 1931. — Tomazin, kaplan.

— Vsem pevkom in pevcom, ki so sodelovali v nedeljo 8. marca na prvem koncertu Hubadove župe, se podpisana uprava najiskrenejše zahvaljuje! Častno in dostojno ste proslavili svoj pevski praznik, z vzorno disciplino ste dokazali, da sme javnost od Vas pričakovati še večjih uspehov. Vse priznanje zlasti izvenljudskim zborom, ki se niso strahili truda in stroškov, da so prišli na svoj letni pevski praznik. Naj Vaš nastop spodbudi še one zore, ki niso mogli sedaj nastopiti, da bo prihodnji nastop še večja manifestacija naše pesmi. Vsi na plemenito delo za dvig naše lepe pesmi! — Uprava Hubadove župe JPS v Ljubljani.

— Vse čebelarje opozarjamo in vabimo na redni letni občni zbor Čebelarkega društva, ki se bo vršil v nedeljo 22. t. m. ob 10 dopoldne v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti v Ljubljani.

Modro - belo - rdeča
je prva znamka, ki
jamči za pristnost

Aspirin
ZAVOJČKA

— Radio si osvaja svet. Po poročilih argentinskega radiočasnika je število radioabonentov v Južni Ameriki naraslo približno na 1.200.000. Navzlic hitremu razvoju tamkajšnje radio industrije se vendar uvaža dnevno najmanj 100 radioaparatorov. — Holandska policija uporablja v vedno večjem obsegu radiopostaje, da pošilja poročila občinstvu. Lani je oddala policija 3632 objav po radio postaji.

— Privilegirana knjigarna. Uradno se naznana, da je uprava državne tiskarne v Belgradu postavila za svojega privilegirane knjigarja Matija Roma jun., knjigarja v Kočevju. Pošiljke med državno tiskarno in rečeno knjigarno so torej oproščene poštne.

— Cenzura pism v Turčiji. Turška poštna uprava obvešča, da se pošiljke za mesta: Memen, Manisa, Balikesir, Bigadic in Kepust cenzurirajo. Zato za korespondenco v omenjena mesta niso dovoljeni drugi tuji jeziki, temveč samo turški.

— Spor v družini radi dediščine. Kekec Jože in Marija sta poročena z Belskega vrha pri Gorjenjskem vrhu (okraj Ptuj). Pretekli teden ju je obiskal ženin brat A. G. in v jezi zabodel oba: Marijo v prsi, Jožeta pa v nogo. Poškodbe sicer niso hude, a vendar tolike, da so morali oba ranjena prepeljati v ptujsko bolnišnico. Da je prišlo do tega napada z nožem, je bilo vzrok dedno vprašanje. Marijin oče ima večje posestvo, ki ga hoče izročiti sinu, Marijinemu bratu. Njena mati pa stoji na hčerkin strani in jo zagovarja. V družini sta nastala dva tabora. Prejšnji teden sta oče in sin nekega dne popila precej žganja. Govorila sta mogoče o posestvu. In navdušen ter dobro podprt se je sin odpravil na delo z nožem, ki je povzročil dve žrtvi med krvnimi sorodniki.

— S kolom je pri Sv. Marjeti ob Pesnici L. Z. napadel svojega tovariša F. Nezvestnega lanta so morali prepeljati v mariborsko bolnišnico, napačalca pa so spravili orožniki in ga dali pod ključ.

— Porok v boju s smrekami. »Slovenec« je dne 1. marca 1931 na tretji strani prinesel pod tem naslovom iz koroških Kotelj poročilo, v katerem moramo resnici na ljubo popraviti sledeče: Lastnik dotičnega gozda je imel posojilo v znesku 70.000 Din, za kar je dobil poroka g. K. Gospod K. je imel z lastnikom g. S. pogodbo z dne 4. sept. 1930, s katero mu je zastavil g. S. dve gozdni parceli s pravico takojšnje sečnje, ako ne bi g. S. plačal imenovanega dolga in bi moral to plačati porok g. K. Ker je g. S. postal insolventen ter so upniki posegli po njegovih nepremičninah, se je porok g. K. poslužil pravice v pogodbi z dne 4. septembra 1930 in je dal predmetno parcelo posekati. Res je, da so prišli orožniki, niso pa dali nikake prepovedi za sekanje, ker tudi niso bili upravičeni, ker je to popolnoma civilno-pravno razmerje med g. K. in g. S. Sekanje je šele ustavil šumarski referent, ker lastnik ni imel sečnega dovoljenja. Cel dogodek je v »Slovencu« opisan kot da se je izvršila pri nas v Kotljah kaka revolucija, v resnici pa je bilo dejanje popolnoma utemeljeno v smislu pogodbe z dne 4. sept. 1930. Torej o kakem ruskem tlačanstvu in da bi se koga podilo s sekirami ni bilo niti govora.

Vremensko poročilo JZSS po stanju dne 12. t. m.: Rateče: —14, na stari podlagi 25 cm pršica, jasno vreme, smuka idealna. — Kranjska gora: —15, snega 1.10 m, jasno vreme, sneg srež, smuka prav dobra. — Gorje-Mrzli studenec: —19, 180 cm snega, pršič, mestoma srež, jasno, smuka idealna. — Bohinj: —10, snega 65 cm, jasno, srež. — Pohorje: —9, sneg pršič, 40 cm na stari podlagi, smuka prav dobra.

— Otrok se opek. V ljubljansko bolnišnico so včeraj pripeljali le enega ponesrečenca — dve in polletno Anico Ranzinger, hčerko snazilke z Jesenice. Deklece se je včeraj doma polilo z vročo kavo in dobilo hude opekline po životu in licih.

— Strokovno poučni tečaj v Pragerskem, ki ga priredi Udruženje jugoslovanskih železničarjev in brodarjev, se prične v nedeljo dne 15. marca ob 9 dopoldne in vabimo tem potom vse, ki so se prijavili za tečaj potom naših podružnic, da se pravočasno udeležijo. — Oblastni odbor UJNZB, Ljubljana.

— Naše prijateljice — priljubljena knjiga o sobnih rastlinah, ki jo je spisal inž. Jeglič, je najpripravnejše in lepo darilo za godovne prilike. Obširno in bogato ilustrirano knjigo dobe udje Mohorjeve družbe pri založbi v Celju po znižani ceni — vezan izvod Din 34.20. Dobite jo pa tudi v vseh knjigarnah.

— Nove knjige: Deklica z odprtimi očmi, povest. Francoski spisal Pierre L'Ermite, Din 30, vezana Din 42; Leto strahote 1793. Povest spisal V. Hugo, poslovenil Fr. Terseglav, Din 28, vezana Din 40; Usodna preteklost, roman spisal francoski M. C. Weyer, poslovenil S. Škerlj Din 26, vezana Din 38; Karl May, Winnetou I. zvezek 13 Din, Iz Bagdada v Stambul III. knjiga 14 Din; Milijon, roman iz ameriškega sveta, spisal P. B. Kyne, prevedel F. Magajna 17 Din; Katoliški verouk za 4. razred srednjih in meščanskih šol. Spisal katehet Janko Malakar, 20 Din; Pozna osvetla, povest angleški spisal A. Conan Doyle 25 Din, vezano 30 Din; Poljubna navodila za izraževanje tekočin v nepolnih sodih in valjih, sestavil Lenard Frido, vezano 50 Din; Zakon o obtem upravnem postopku, prevedel in priredi dr. R. Andrejka — Zakon o banski upravi — Pravilnik o organizaciji in delu banskih svetov, 25 Din, vezano 30 Din. Vse navedene knjige ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

★ Pri težkočah v želodcu, gorečici, zmanjšani slasti do jedi, zaprtju črevesa, pritisku na jetra, tesnoba in pojavih, tresenju udov, zaspantosti, povzroči čaša naravne »Franz-Josef« grenčice točno poživljenje v zaostali prebavi. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel hvalijo »Franz-Josef« vodo kot važno pomožno sredstvo proti griži in obolenju želodca, ki nastopata v družbi mrzlice. Franz-Josef-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— »Novo!« Podpisana prodajalna obvešča častite gospe katehete, da je prejela veliko izbiro novih ljubkih slik za prvo sv. obhajilo. Cene zelo nizke po 2, 3 in 4 Din. Blagovolite si jih ogledati v Prodajalni KTD (H. Ničman) v Ljubljani.

Maribor

□ Verski govori v mariborski stolnici. Katoliška akcija za lavantinsko škofijo je naprosila priznanega pridigarja ljubljanske stolnice, da govori mariborskemu moškemu meščanstvu v mariborski stolnici vrsto verskih govorov, v katerih bo obravnaval najvažnejša sodobna verska in moralna vprašanja. Govori bodo v času od 18. do 24. t. m. Uvodni govor bo 18. t. m., to je na predvečer praznika sv. Jožeta, nato redno vsak dan po en govor, zaključni pa 24. t. m., to je na predvečer praznika Marijinega Oznanjenja. Začetek bo vsakikrat ob 8 zvečer, malo pred govorom pa bodo litanije. Vabimo vso mariborsko moško meščanstvo in okolice, da prihajajo k verskim govorom, v katerih bo pridigar, ki je znan poznavalec življenja in človeške duše, razmotril vprašanja, ki zanimajo naš rod.

□ V evetu mladosti je umrla na posledicah težke neozdravljive bolezni učiteljica Erna Poš, hčerka uglednega mariborskega trgovca Ivana Poša. Z vzorno bogudarnostjo je prenašala dolgotrajno trpljenje. Bodi je zemljica lahka, težko prizadeti rodbini naše najljubše sožalje! Pogreb plemenite in blage pokojnice bo jutri ob pol 15 iz hiše žalosti na Koroški cesti 20 na kamniško pokopališče.

□ Nove gradbe. Na četrtkovi seji mestnega sveta so se delila sledeča gradbena dovoljenja: Ubald Nassimbini za zgradbo trnadstropne trgovske in stanovanjske hiše v Orožnovi 8. Gospojini 9 in Strossmayerjevi 8. — Hranilnica Dravske banovine za zgradbo trnadstropnega stanovanjskega in trgovskega poslopja v Slovenski 12. — Okrajni cestni odbor za povečavo skladišča na Vojašniškem trgu 6. — dr. Oton Blanke za zgradbo prof. garderobe v Koroševi 25. — Uporabna dovoljenja pa so dobili: Ivan Braun za zgradbo prizidka za delavnico in kotlarno ter Jugoslovanska udružena banka za preureditev prvega nadstropja na Aleksandrovi 46.

□ Malheur... Na Ptujski cesti je zavozil varadinski voz posestnika Vinka Vauhnikarja iz Peras s svojim dvoprepnim vozovom v enovprežni voz posestnika Vinka Vauhnikarja iz Smilavla pri Mariboru. Sunej je povzročil, da se je na Vauhnikovem vozu strlo oje in da je Vauhnikarova žena prišla ob 60 svežih jajčk. Potem pa so sledili prizorčki: Gjuro je zavilhtel z bičem in poskusil z begom. Ujeli so ga. Potem je dvakrat poskusil z napačnim imenom. Ponesrečilo se je. Jajčka je moral plačati in zaprl so ga. Pravi: čajev je popil množico radi mraza in mu je šinila pijačica nekam v glavo.

□ In delavska pekarnar? V včerajšnji številki je tukajšnja »Delavska politika« vendarle prinesla poročilo o obsojbi mariborskih pekov. Poročilo omenjenega dvotednika dopolnjujemo v tem smislu, da je sedel na zatožni klopi tudi zastopnik Delavske pekarnar.

□ Pekrski uboi pred senatom. 23. maja 1. l. so prišli fantje iz Limbuša v Pekre v Tomštevovo gostilno. Naraščala je napetost med limbuškimi in pekrskimi ter vrhovodskimi fanti, dokler niso stekli na dvorišče ter si iz dvorane nagrabili raznega orodja kot pretenaškega sredstva. V občestnem jarku je obložen z razbito lobanjo Šime Gracej, ki je čez tri dni podlegel poškodbam radi otronjenja možganov. Radi uboja je obložen 33-letni posestniški sin Ivan Lešnik, ki se je včeraj zagovarjal pred mariborskim malim senatom. Razpravo je vodil sodnik okrožnega sodišča Lenard Kolšek in Ažman prisednik. Obtoženec je bil obsojen na 5 let robije, ter 5-letno izgubo častnih pravic.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA.

Začetek ob 20.

Sobota, 14. marca: GOSPA MINISTRICA. Ljudska predstava po globoko znižanih cenah. Izven. Nedelja, 15. marca ob 15: PRINCEZKA IN PASTIRČEK. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. — Ob 20: GOSPODA GLEMBAJEVI. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

OPERA.

Začetek ob 20.

Sobota, 14. marca: DIJAK PROSIAK. Red D. Nedelja, 15. marca ob 15: CAR IN TESAR. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. — Ob 20: SVANDA DUDAK. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

„Mlin za kavo“

kateri pa ne melje prazne kave, temveč odstranjuje jedro od kavine črešnje. Taki mlinci se uporabljajo včasih še tam, kjer se skrbljivo predelava dragocene višinske rastline.

Noben trud ni prevelik, samo da se nabavi najdragocenejši višinske rastline za kavo Hag brez kofeina.

Kava Hag se pred praženjem ponovno prečeta in opere v modernih strojih, nato se po patentiranem postopku odvzame kavi kofein.

Kofein pa ni z aromo in okusom kave v nobeni zvezi, pač pa lahko radi svojega razdražljivega delovanja na srce, živce in ledvice škoduje mnogim ljudem.

Ne najdete bolj okusne kave kot je kofeins prosta kava Hag. Pri tem je kava Hag za vsakogar zajamčeno neškodljiva. Tudi otrokom jo lahko dajete brez pomisleka. Prepričajte se sami! V vseh dobrih trgovinah se dobiva kava Hag; servira se pa tudi v hotelih in kavarnah.

Celje

19. III. 1931 — »Vnebovzetje«.

Namesto običajne pridige bodo jutri v nedeljo 15. marca ob 6.30 in 10 dopoldne v celjski župni cerkvi čitali znameniti pastirski list nadškofa dr. A. Bauerja, predsednika jugoslovanskega episkopata, s katerim nalaga jugoslovanskim katoliškim vernikom, da na Jožefovo pred izpostavljenim Najsvetejšim molijo za naše preganjane v Italiji. Vsi, ki imamo kaj srca za usodo našega bednega naroda na Primorskem, smo dolžni udeležiti se te pobožnosti.

Razstava glasbenih del p. H. Sattnerja, čigar veličastni oratorij »Vnebovzetje« Marije Device bo na Jožefovo popoldne izvajalo v gledališki dvorani Ljudskega doma v Celju pevsko društvo »Maribor« je aranžirana v izloženem oknu knjigarne Mohorjeve družbe.

Mojster Rihard Jakopič dospe v Celje v ponedeljek dopoldne in si bo popoldne ogledal celjske zanimivosti, zvečer pa predaval v gledališki dvorani Ljudskega doma. Pred predavanjem odsvira virtuos ravatelj Karel Sanein na goslih tri moderne komade ob spremljevanju glasovirja (ga. Mireca Sanein), dalje govori za uvod g. Marjan Marolt in recitira mag. pharm. Fedor Gradisnik Ivan Cankarjevo poročilo o razstavi pri Miethkeju.

Čudne govorice krožijo že dalje časa po mestu o razmerah na naši celjski gimnaziji. Ljudje se ostro izražajo na račun nekaterih gg. profesorjev te gimnazije v napačnem prepričanju, da so razmer krive napačne pedagoške metode istih. Informirali smo se o celim slučaju in ugotovili, da se bili poslednje dni res izključeni iz gimnazije trije dijaki, in to ne le vsled njihovih povsem negativnih učnih uspehov, temveč predvsem zaradi neverjetne njihove pokvarjenosti. Ker so prizadeti dijaki še zelo mladi in se ne nahajajo še dolgo na zavodu, je povsem pogrešno nalagati odgovornost za take slučaje vzgojiteljem, bilo bi pa na mestu razgovoriti se o slabem vplivu doma in izvenšolske družine.

Trbovlje

Lastnikom grobov občinskega pokopališča. Uprava pogrebnega zavoda je z letom 1930 izvedla točen popis grobov, vsak grob ima sedaj svoje označeno številko. Upravi zavoda pa niso točne znani naslovi lastnikov grobov, radi tega se prosi, da se tekom enega meseca zgledajo pri upravi zavoda radi potrebnega popisa sledečih: 1. Vsi oni, ki še niso plačali pristojbin po novem pravilniku; 2. vsi oni, ki jim je po 10letnem plačilu pristojbina doba že potekla, in to z letom 1930, oz. bo potekla s tekočim letom. 3. vsi oni, ki imajo družinske grobove na tem pokopališču in bivajo izven Trbovelj, se prosijo, da pooblaste kakega Trboveljčana, ki ve, kje se dotični grob nahaja.

Razne sportne vesti

V nedeljo nastopijo v Belgradu prvi grški nogometaši. Za to reprezentanco tekmo vlada veliko zanimanje. K tekmi pošlje tudi dunajski »Sport-Tagblatt« posebnega poročevalca in sicer bo prisostvoval tekmi glavni urednik Erwin Müller. Pač znak, da so pričeli razvoj nogometa pri nas tudi v Srednji Evropi resneje opazovati.

JNZ je sklenila, da se bo vršilo izredno zborovanje na vsak način 5. aprila. Radi tega je zavrnila protest ZNP, ki je zahtevala zborovanje na poznejši datum.

ZNP ne bo verificirala nobenega igralca, ki ne bo predložil zdravniškega izpričevala. Pametna odredba, ki jo bo morala izdati tudi LNP.

Nedeljske tekme

Službeno iz LNP. (Seja u. o. 11. marca 1931.) Tekmi v nedeljo, dne 15. t. m. se odigrata v sledečem redu: ob 14 Hermes: Jadran, ob 14.45 SK Ilirija: ASK Primorje. Igrišče SK Ilirije. Klubi naj nastopijo točno ob določenem času. ASK Primorje in SK Ilirija postavijo po 4 reditelje, SK Jadran in ZSK Hermes po dva. Vsi reditelji morajo nositi rediteljski znak. Službojoči odborniki LNP za rediteljstvo g. Rorčec, za blagajno g. rav. Selina. — Pozivajo se MoLNP v Mariboru, Celju in Trbovljah, da do 18. t. m. pošljejo obratne v smislu Pravilnika za Mo. — Tajnik I.

ASK Primorje — lakootletška sekcija. V nedeljo 15. t. m. ob 11 dopoldne se vrši cross country trening na igrišču. Sledeči atleti naj se gag sigurno udeležijo: Ogrin, Škrabar, Grobler, Umek, Pogacnik. — Trener.

Nedeljske tekme: Mladinska smuška tekma v Ratečah, juniorska medkubska skakalna tekma in klubsko prvenstvo v skokih in Kranjski gori.

Tečaj za smuške učitelje pri sedmerih jezicah traja do 1. aprila in ne do 4. aprila, kakor je bilo pomotoma objavljeno.

Izpiti za sodnike: V ponedeljek, dne 16. t. m. v Ljubljani ob pol 20 v damski sobi kavarne Emona, dne 22. t. m. v Mojstrani v hotelu Rabič, isti dan popoldne na skakalnici sami. Prijave za izpise v Mojstrani najkasneje do 20. t. m., neprijavitelcem k izpitu ni dovoljeno priti. Za sodnike v skokih se morejo javiti le sodniki za daljavo, stari nad 30 let. — JZSS.

Naši mohorjani v letu 1930

Lani se je število mohorjanov pomnožilo v ljubljanski škofiji za 3279, v lavantinski za 2182, torej v Sloveniji skupaj za 5461. Lep napredek v enem letu! Za to se je zahvaliti v prvi vrsti gorečnosti poverjenikov, ki so skoraj vsi duhovniki dušni pastirji. Naj reče kdo, kar hoče, res je pa le, da goreči poverjenik veliko doseže. Ne vsega, vendar pa največ. To se jasno vidi zlasti v župnijah, kjer je nastopil nov goreči poverjenik. Za zgled omenim le Hotič v ljubljanski škofiji. Prejšnje leto je bil na 225. mestu z 2.777 odstotkom, letos pa je na 37. mestu z 10.699 odstotki. Kajne, kakšen skok naprej! To je storil novi poverjenik.

Vem, da so ponekod velike težave in poverjenik pri najboljši volji sam ne more kaj prida doseči. Poudarjam: s a m. Če mu pa pomagajo še drugi, se da že več doseči. Kdo naj mu pomaga? Katoliška akcija. Saj širiti dober tisk spada k delom katoliške akcije. V vsaki vasi bi se mogel dobiti kdo, ki bi nabiral člane za Mohorjevo družbo po hišah. Da, po hišah. Stara praksa, da se v cerkvi oznanja, na poverjeniku prinesejo naročnino na dom, se dandanes splošno ne obnese več. To so uvideli mnogi poverjeniki, pa so po Marijinih družbah, po članih prosvete itd. že pred leti začeli pobirati naročnino po hišah. In to se je kaj lepo obneslo. Poverjenik dušni pastir bi lahko tudi osebno tu in tam stopil v kakšno hišo in priporočil Mohorjevo družbo. Gotovo bi kaj dosegel.

Da se je število Mohorjanov tako pomnožilo, je precej pomagala tudi statistika. Poverjenik je imel lažje delo pri agitaciji za Mohorjevo družbo, ker je povedal ljudem, koliko župnij je spredaj; če so tam in tam mogli, zakaj bi tukaj ne mogli?

Zato le ostanimo še nadalje pri statistiki! Naj bo ogledalo, kako je po naši domovini razširjena Mohorjeva družba, najstarejša kulturna organizacija te vrste pri nas, in edina, ki stoji na pozitivnem verskem stališču!

Sledi statistika za ljubljansko škofijo, posebej, za lavantinsko posebej. Pri vsaki naprej število naročnikov v odstotkih po župnijah, potem po dekanijah, dalje izkaz prvih in zadnjih v dekanijah in odstotek za vso škofijo, prav nazadnje odstotek za vso Slovenijo. Število prebivalcev sem vzel po šematičnih za leto 1930. Število pred župnijo oziroma dekanijo pove, katere je v vrsti v primeri proti drugim, število za imenom pove, katere po vrsti je bila lani, tretje število pove, koliko naročnikov Mohorjevih knjig pride na 100 prebivalcev. Druge opombe sledijo na drugem mestu.

Zastavo v ljubljanski škofiji nosi letos Kamna gorica. S tretjega mesta v lanskem letu se je dvignila letos na prvo mesto z odst. 17.714. Bevke, ki so bile lani na prvem mestu, so letos potisnile na 5. mesto. Nič ni pomagalo, da se je število prebivalcev zmanjšalo; ostanejo pa s 16 odstotki še vedno nevaren tekmelec za prvenstvo. Boh. Bela je sicer pomnožila število naročnikov, a kljub temu je potisnjena z drugega mesta na četrto. Poleg Kamne gorice sta jo prehiteli še Sv. Križ nad Jesenicami in Mošnje. Velik skok je storila Šenturška gora, z 51. na 6. mesto, in se podala v tekmo za prvenstvo. Zelo so napredovale Ovišje, z 158. mesta na 9. mesto, Železniki s 55. na 33., Jezersko s 95. na 34., Hotič z 225. na 37., Leskovec s 165. na 39., ker je število prebivalcev znižala od 800 na 421. Tudi nekatere župnije so dvignile odstotek, ker se je število prebivalcev znižalo, n. pr. v Šenčurju pri Kranju je število prebivalcev za 1735 manjše. Letopis za 1930 izkazuje splošno pravilnejše število prebivalcev kakor prejšnji Letopis. Ta izprememba marsikje precej vpliva na višino odstotka mohorjanov. Gora pri Sodražici je napredovala s 103. na 44. mesto, Velike Poljane s 96. na 47., Planina pri Rakeku s 115. na 58., Gor. Logatec s 108. na 59., Prežganje s 177. na 70., Šmarje pri Grosupljem z 201. na 73. mesto. Presenetljivo je napredoval Stari trg ob Kolpi, z 246. na 81. mesto. Preloka, ki več let ni izkazovala nobenega naročnika, je letos na 55. mestu. Veliko župnij je letos po številu naročnikov napredovalo, a je vendar v vrsti v primeri proti drugim župnijam nazadovalo. Vzrok temu je, ker so druge župnije še bolj napredovale. Nekatere so kljub napredku v številu naročnikov v vrsti župnij nazadovale kar za 25 in več mest, n. pr. Komenda, ki je v odstotku od 7.232 napredovala na 7.264, je padla v vrsti župnij s 75. na 108. mesto, torej za 33 mest in tako še veliko drugih.

Nad 10 odstotkov ima letos 47 župnij, 18 nad 9 odstotkov, 21 nad 8, 29 nad 7 odstotkov. Od 262 župnij ima že 179 župnij več kot 5% mohorjanov, to je že nad dve tretjini vseh.

Po dekanijah je skoraj ista slika kolani. Prvih 6 dekanij je ostalo na svojem mestu, vse so dvignile odstotek. Prva je Radovljica z 8.131 odstotki, en mohorjan pride že na 12 prebivalcev. Cerknica je zavzela mesto Moravče, Trebnje mesto Litija, Novo mesto pa je padlo s 13. na 16. mesto, zato je napredovala po eno mesto Ljubljana-mesto, Žužemberk in Semič. Zadnji dve dekaniji Leskovec in Kočevje sta ostali na svojem mestu.

V izkazu prvih in zadnjih v dekanijah je nekaj posebnega to, da je v semiški dekaniji letos na prvem mestu Preloka, ki je bila lani na zadnjem mestu. Tukaj se je izpolnilo: »Zadnji bodo prvi.« V dekaniji Radovljica niso Ovišje več marale biti na zadnjem mestu, pa so se dvignile celo na 9. mesto v vrsti župnij. V loški dekaniji so Železniki izpodrinili Reteče s prvega mesta. Sv. Helena se je umaknila iz moravške dekanije v ljubljansko okolico in prvenstvo v moravški prepuстила št. Ožbaltu. V šmarijski dekaniji je Šmarje odstotno zadnje mesto Stični in se dvignilo skoraj na prvo mesto, le Javor je še na poti. V trebniški dekaniji je Sv. Trojica zadnje mesto odstotno Trebnjemu, v litijski pa Sava št. Juriju pod Kumom. Drugo je ostalo pri starem. Nemških župnij nisem vpošteval.

V celi škofiji je odstotek Mohorjanov 5.124. To pomeni, da je skoraj že na vsakih 19 prebivalcev en naročnik Mohorjevih knjig.

Splošno lahko rečemo: Nekatere župnije bi še mogle napredovati, nekatere pa so dosegle tako visoko število, da so lahko vesele, če ga obdrže.

Ljubljanska škofija

a) po župnijah

1. Kamna gorica (3)	17.714
2. Sv. Križ nad Jes. (5)	17.647
3. Mošnje, Brezje (7)	17.500
4. Bohinjska Bela (2)	17.200
5. Bevke (1)	16.000
6. Šenturška gora (51)	15.625
7. Javorje pri Litiji (9)	14.961
8. Vranja peč (6)	14.761
9. Ovišje (158)	14.563
10. Leše (4)	14.285
11. Goriče (23)	14.222
12. Turjak (13)	13.708
13. Železniki (55)	13.695
14. Črnuče (8)	13.552
15. Veleosovo (10)	13.513

16. Ribno (12)	13.068
17. Reteče (36)	12.666
18. Javor pod Ljubljano (31)	12.470
19. Sv. Gregor (21)	12.159
20. Lom (16)	12.045
21. Mavčiče (15)	12.000
22. Rova (49)	11.904
23. Sv. Helena (24)	11.800
24. Kropa (43)	11.707
25. Predvor (52)	11.695
26. Homec (50)	11.585
27. Molnik (14)	11.557
28. Mekinje (22)	11.366
29. Zali log (45)	11.363
30. Horjul (20)	11.174
31. Radeče - Planica	11.168
32. Križe (19)	11.081
33. Vodice, Skarušina (28)	10.951
34. Jezersko (95)	10.943
35. Bukovščina (18)	10.909
36. Sv. Katarina (40)	10.714
37. Hotič (225)	10.699
38. Sora (34)	10.689
39. Leskovec (165)	10.688
40. Begunje pri Cerknici (30)	10.534
41. Sv. Lenart (32)	10.496
42. Novo mesto (46)	10.470
43. St. Vid nad Ljubljano (35)	10.416
44. Gora pri Sodražici (103)	10.383
45. Trstenik (29)	10.350
46. Radovljica (26)	10.323
47. Velike Poljane (96)	10.323
48. Tunice (42)	10.000
49. Koprivnik v Bohinju (17)	10.000
50. Besnica (27)	9.807
51. Dovje (65)	9.802
52. Duplje (88)	9.666
53. St. Ožbalt (39)	9.646
54. Krško (59)	9.578
55. Preloka (-)	9.473
56. Podbrezje (41)	9.385
57. Kokra (86)	9.336
58. Planina pri Rakeku (115)	9.324
59. Gornji Logatec (108)	9.270
60. Kranjska gora (58)	9.241
61. Zaplana (60)	9.166
62. Ljubljana, Trnovo (53)	9.141
63. St. Jošt (25)	9.130
64. Podlipa (82)	9.071
65. Zabcina (48)	9.069
66. Zapoje (66)	8.852
67. Javorje nad Škofjo Loko (91)	8.776
68. Rovte (80)	8.714
69. Lipoglav (54)	8.685
70. Prežganje (177)	8.610
71. Trboje (37)	8.571
72. Dobrava (57)	8.538
73. Šmarje, Grosuplje (201)	8.466
74. Mokronog (82)	8.432
75. Gorje (56)	8.367
76. Dražgoše (47)	8.333
77. Peče (73)	8.333
78. Stara Oselica (74)	8.173
79. Vrh av. 3 Kraljev (64)	8.160
80. Ihan (87)	8.159
81. Stari trg ob Kolpi (246)	8.132
82. Dol pri Ljubljani (61)	8.117
83. Stara Loka (94)	8.102
84. Ježica (33)	8.100
85. Bled (90)	8.098
86. Tržič (81)	8.005
87. Struge (105)	7.976
88. Šmartin v Tuhinju (151)	7.954
89. Preska (44)	7.942
90. Nevljje (111)	7.870
91. Čemšenik, Izlake (85)	7.824
92. Kranj (69)	7.782
93. Smednik (70)	7.700
94. Ljubno (109)	7.647
95. Poljane nad Škofjo Loko (76)	7.617
96. Šmartin pod Šmarno goro (78)	7.591
97. Adlešiči (112)	7.587
98. Vič (127)	7.520
99. Ribnica (122)	7.519
100. Šmartno pri Litiji (92)	7.515
101. Stanga (97)	7.500
102. Ljubljana, stolna župnija (72)	7.433
103. Kolovrat (133)	7.428
104. Soteska (113)	7.363
105. St. Gotard (110)	7.331
106. Davča (126)	7.328
107. Srednja vas v Bohinju (93)	7.320
108. Komenda (75)	7.264
109. Lučine (79)	7.249
110. Breznica (107)	7.187
111. St. Jakob ob Savi (63)	7.156
112. Naklo (71)	7.136
113. Zelimlje (84)	7.114
114. Begunje pri Lescah (87)	7.090
115. Catež pod Zapl. (118)	7.023
116. Vrhnik (89)	6.948
117. Blagovica (119)	6.933
118. St. Janž (173)	6.894
119. Krašnja (131)	6.847
120. Sela (106)	6.847
121. Senčur (187)	6.688
122. Dobrič (130)	6.609
123. Kopanjski (117)	6.606
124. Unec (136)	6.644
125. Predoslje (99)	6.640
126. Fara pri Kost. (148)	6.626
127. Janče (203)	6.616
128. Koroška Bela (100)	6.599
129. Brezovica (120)	6.551
130. Sv. Vid nad Cerkn. (134)	6.509
131. Grahovo (125)	6.379
132. St. Lovrenc (68)	6.376
133. Dol. Logatec (77)	6.300
137. St. Jure pri Šm. (104)	6.294
135. St. Peter pri Novem m. (153)	6.181
136. Sodražica (135)	6.166
137. Škofja Loka (121)	6.079
138. Bohinjska Bistrica (157)	6.070
139. Sostro (116)	6.049
140. Višnja gora (98)	6.045
141. Svibno (154)	6.031
142. Črni vrh nad Polh. gr. (114)	6.025
143. Dev. Mar. v Polju (101)	6.022
144. St. Jošt nad Vrhniko (138)	6.000
145. Zasip (149)	5.997
146. Loški potok (132)	5.940
147. Polica (140)	5.909
148. Zg. Tuhinjski (124)	5.857
149. Sv. Trojica nad Cerknico (120)	5.850
150. Ziri (143)	5.835
151. Dobovec (190)	5.788
152. Šmartin pri Kr. (123)	5.785
153. Moravče (137)	5.744
154. Sv. Duh (160)	5.739
155. Zlato polje (128)	5.693
156. Sela pri Šumbr. (191)	5.679
157. Kamnik (145)	5.644
158. Babno polje (164)	5.625
159. Škocjan pri Turjaku (102)	5.615
160. Ambrus (152)	5.600
161. Domžale (142)	5.575

162. Mengeš, Groblje (141)	5.575
163. Cerknica (83)	5.569
164. St. Lambert (221)	5.539
165. Preserje (147)	5.517
166. Sorica (178)	5.485
167. Nova Oselica (200)	5.422
168. Žužemberk (184)	5.406
169. Cerklje pri Kr. (179)	5.361
170. Hotederšica (169)	5.312
171. Ljubljana, Mar. oznan. (156)	5.224
172. Spitališ (172)	5.223
173. Gozd (159)	5.194
174. Rudnik (166)	5.181
175. Radovljica (174)	5.172
176. Ljubljana, Sv. Jakob (162)	5.149
177. Sela pri Kamniku (176)	5.119
178. Dolenja vas (182)	5.000
179. Velike Lašče (155)	5.000
180. St. Vid pri Stični (171)	4.904
181. Brdo (88)	4.903
182. Metlika (161)	4.900
183. Dob (150)	4.974
184. Ajdovec (170)	4.964
185. Primskovo (206)	4.859
186. Radeče (181)	4.833
187. Mirna (180)	4.833
188. Stari trg pri Ložu (167)	4.818
189. Bloke (205)	4.790
190. Sv. Križ pri Litiji (202)	4.681
191. Vače (218)	4.666
192. Zalna (163)	4.640
193. Mirna peč (212)	4.628
194. Kresnice (144)	4.618
195. Dobrova (185)	4.555
196. Črnomelj (168)	4.493
197. Trata (204)	4.457
198. Rakitna (198)	4.400
199. Polšnik (196)	4.375
200. Stična (189)	4.320
201. Kostanjevica (199)	4.291
202. Jesenice (139)	4.200
203. Sv. Gora (213)	4.148
204. Bela cerkev (175)	4.113
205. Stranje (197)	4.033
206. Trebnje (188)	4.029
207. Češnjice (242)	4.000
208. Šmarjeta (224)	3.972
209. Bučica (229)	3.909
210. Šmihel pri Novem mestu (192)	3.891
211. Krka (-)	3.882
212. Polhov gradec (195)	3.874
213. Cerklje na Dolenjskem (214)	3.849
214. Ig (217)	3.711
215. Oslinica (219)	3.690
216. Rob (216)	3.664
217. Zagradec (194)	3.618
218. Studenec (208)	3.617
219. Leskovec (223)	3.558
220. Brusnice (207)	3.555
221. St. Lambert (221)	3.539
222. St. Rupert (215)	3.525
223. Kovor (183)	3.500
224. Sp. Šiška (211)	3.494
225. Semič (231)	3.473
226. Dole pri Litiji (233)	3.428
227. Sv. Trojica v Trzinu (238)	3.404
228. Toplice (222)	3.377
229. Ljubljana, Sv. Peter (209)	3.258
230. Prečna (232)	3.186
231. Tomišelj (-)	3.058
232. Sava (241)	3.000
233. Vinica (245)	2.959
234. Raka (230)	2.914
235. Trebelno (227)	2.892
236. Stopiče (234)	2.812
237. Borovnica (220)	2.717
238. Zagorje (228)	2.714
239. Dragatuš (258)	2.652
240. Kočevje (235)	2.600
241. Podgrad (226)	2.427
242. Konjšica (-)	2.380
243. Boštanj (240)	2.272
244. Škocjan pri Mokronogu (252)	2.270
245. St. Jurij pod Kumom (186)	2.232
246. Sinji vrh (255)	2.133
247. Draga (247)	2.133
248. Catež ob Savi (244)	2.085
249. Velika Dolina (248)	2.013
250. Podzemelj (236)	2.000
251. Sv. Križ pri Kost. (243)	1.892
252. Suhor (237)	1.837
253. St. Jernej (249)	1.600
254. Sp. Log (250)	1.454
255. Stara cerkev (253)	1.266
256. Grčarice (256)	1.212
257. Poljane pri Topl. (-)	1.200
258. Planina pri Topl. (-)	949
259. Hinje (257)	923
260. Čermošnjice (260)	733
261. Nemška Loka (250)	707
262. Stari Log (-)	200

Lesce (146)
Zdihovo (239)
Banja loka (251)
Sv. Planina
Šmihel pri Žužemberku
7 kočevskih župnij.

b) po dekanijah

1. Radovljica (1)	8.131
2. Kranj (2)	8.034
3. Ljubljana, okolica (3)	7.072
4. Loka (4)	7.044
5. Kamnik (5)	7.015
6. Vrhnik (6)	6.886
7. Cerknica (8)	6.062
8. Moravče (7)	6.027
9. Ribnica (9)	6.021
10. Šmarje (10)	5.966
11. Trebnje (12)	4.747
12. Litija (10)	4.715
13. Ljubljana mesto (14)	4.627
14. Žužemberk (15)	4.241
15. Semič (16)	4.198
16. Novo mesto (13)	4.020
17. Leskovec (17)	3.046
18. Kočevje (18)	1.744

c) prvi in zadnji v dekanijah

Radovljica:	
Prva: Kamna gorica	17.714
Zadnja: Lesce	—
Kranj:	
Prva: Šenturška gora	15.625
Zadnja: Kovor	3.500
Ljubljana, okolica:	
Prva: Črnuče	13.552
Zadnja: Golo	1.111
Loka:	
Prva: Železniki	13.695
Zadnja: Trata	4.457
Kamnik:	
Prva: Vranja peč	14.761
Zadnja: Stranje	4.033
Vrhnika:	
Prva: Bevke:	16.000
Zadnja: Borovnica	2.717
Cerknica:	
Prva: Begunje	10.534
Zadnja: Bloke	4.790
Moravče:	
Prva: Št. Ožbalt	9.648
Zadnja: Sv. Planina	—
Ribnica:	
Prva: Turjak	13.709
Zadnja: Grčarice	1.212
Šmarje:	
Prva: Javor	12.470
Zadnja: Stična	4.320
Trebnje:	
Prva: Mokronog	8.432
Zadnja: Trebelno	2.892
Litija:	
Prva: Javorje	14.961
Zadnja: Št. Jurij pod Kumom	2.232
Ljubljana, mesto:	
Prva: Trnovo	9.141
Zadnja: Sv. Peter	3.258
Žužemberk:	
Prva: Dobrnič	6.669
Zadnja: Smihel	—
Semič:	
Prva: Preloka	9.478
Zadnja: Podzemelj	2.000
Novo mesto:	
Prva: Novo mesto	10.470
Zadnja: Podgrad	2.427
Leskovec:	
Prva: Krško	9.578
Zadnja: Št. Jernej	1.600
Kočevje:	
Prva: Fara	6.628
Zadnja: Banja loka	—

Padanje cen

Pravkar je objavila Narodna banka svoj indeks cen za mesec februar. (Za podlago so vzete cene v letu 1926, kot 100.) Indeks izkazuje, da so v mesecu februarju cene zopet nazadovale. Najbolj je padel indeks živalskih proizvodov in sicer za 8,9%. Indeks mineralnih proizvodov je padel za 2,8 točke, indeks industrijskih proizvodov pa za 0,7 točke. V februarju je narasel le indeks industrijskih proizvodov in sicer za 1,8 točke. V ostalem podajamo ogled gibanja cen v zadnjih 4 mesecih:

	I.	II.	III.	IV.	V.
nov.	71,4	95,1	87,4	74,8	79,2
dec.	72,5	86,4	87,0	75,2	78
jan.	71,7	82,8	84,9	72,8	75,7
febr.	73,5	78,1	82,1	73,1	74,8

(I. rastlinski proizvodi, II. živalski, III. mineralni, IV. industrijski, V. skupni indeks.)

Skupni indeks cen se vedno nazaduje. Vendar pa je opaziti, da se je nekoliko ustalil. To pa predvsem radi uvrstitve cen nekaterih kmetijskih proizvodov. Že v decembru je indeks cen rastlinskih proizvodov narasel, v januarju je popustil, nato pa se je v februarju dvignil nad decemberski nivo.

Zanimivo je primerjati gibanje cen na svetovnih trgih. Cene so se v februarju še nadalje znižale, vendar pa se je opazil že nek preokret in cene sirov in so začele polagoma naraščati. V fe-

bruarju so bile čvrstejšje cene tehle proizvodov v primeri z januarjem: maslo, olje, bombažnega semena, laneno olje, bombaž, volna, juta, lan, baker, cin, svinec, cink in terpentin. Nasprotno pa so popustile cene pšenice, koruze, kave, sladkorja, čaja, kakaoa, riža, konoplje, srebra in kavčuka. V splošnem se v cenah industrijskih sirov, torej v tekstilih in kovinah opaža poživljenje konzuma, ker pravijo, da se sedanje zaloge nagibajo h koncu in da so zaloge znatne le še pri konzumentih. Čvrstejša tendenca na blagovnih tržiščih je vsekakor v zvezi s čvrstejšo splošno tendenco na efektivnih borzah. Položaj se sedaj presoja veliko bolj optimistično. Vprašanje pa je, če sedanja poživitev na efektivnih in blagovnih borzah le ni preveč sezonskega značaja, torej, da se ni znanilka izpremembe v konjunkturi, katero tako željno pričakujejo.

V svrhu primerjave cen na svetovnem trgu navajamo indeks prof. Irvinga Fisherja za pet najvažnejših držav. Vidimo, da je nazadovanje še splošno, če bi pa upoštevali indekse le na gotov dan, bi lahko ugotovili, da se je začel polagoma dvigati.

	febr. 1930	jan. 1931	febr. 1931
U. S. A.	94,4	79,3	77,5
Anglija	90,7	73,0	71,4
Francija	93,0	84,5	84,2
Nemčija	90,7	82,6	80,7
Italija	90,4	73,9	72,9
Jugoslavija	92,1	75,7	74,8

794,09 bl., Budimpešta 991,54—994,54, London 276,33—277,13, Milan 297,25—299,25, New York 56,745—56,945, Pariz 221,90—223,90, Praga 168,32—169,12, Curih 1094,40—1097,40, Bukarešt 34—34,50. — Skupni promet brez kompenzacij je znašal 6,7 milij. Din.

Belgrad. Amsterdam 2280,50—2286,50, Berlin 1354,50—1357,50, Budimpešta 991,54—994,54, Curih 1094,40—1097,40, Dunaj 799,16—802,16, London 276,33—277,13, New York 56,745—56,945, Pariz 221,90—223,90, Praga 168,32—169,12, Trst 297,19—299,19.

Curih. Belgrad. 9.1250, Pariz 20,34, London 25,24875, New York 519,70, Bruselj 72,45, Milan 27,225, Madrid 56,50, Amsterdam 208,35, Berlin 123,70, Dunaj 73,06, Stockholm 139,18, Oslo 139,03, Kopenhagen 139,02, Solija 3,765, Praga 15,40, Varšava 58,20, Budimpešta 90,615, Atene 6,7275, Carigrad 2,465, Bukarešt 8,09, Helsingfors 13,05.

Vrednostni papirji

Tržišče državnih papirjev je bilo danes glavnem neizpremenjeno. Le vojna škoda je bila čvrstejša. Promet je bil slab in je prišlo do zaključkov le v škodi, agrarnih, 7% investicijskem in Ble-rovem posojilu. Bančni papirji so ostali v glavnem neizpremenjeni in je bila zaključena Unionbanka po 100, Jugobanka pa po 78 in 78,50. Nadalje je bila zaključena tudi Zemaljska banka po 130. Industrijski papirji beležijo zaključek le v delnicah Osiješke ljevaonice po 210, dočim v ostalih papirjih ni bilo zaključkov in so tečaji ostali skoro docela neizpremenjeni.

Ljubljana. 8% Bler pos. 93,50 bl., 7% Bler. pos. 83 bl., Celjska 150 den., Ljublj. kred. 127 d., Praštediona 900 den., Kred. zavod 170—180, Vevče 128 den., Stavbna 40 den., Ruše 220 den.

Zagreb. Drž. pap.: 7% invest. pos. 87—88,50 (88), agrarni 51,50—52,50 (52,50, 53), vojna škoda ar. 422,75—428 (423, 423,50), kasa 422,50—423,50 (422,50, 423), 3., 4. 423 den., 5. 423—423,25, 6. 423—423,25 (423), 11. 423—423,50 (423), srečke Rdeč. križa 48 bl., Tob. srečke 25 bl., 8% Bler. pos. 93—98,25, 7% Bler. pos. 82,50—83,25 (83,25), 7% pos. Drž. hip. banke 82,50—83,50, 6% begl. obvez. 69,75—71. Bančne delnice. Ravna gora 80 den., Hrvatska 50 den., Katolička 37 den., Poljo 56,50—57,50, Union 190—192 (190), Jugo 78—79 (78, 78,50), Lj. kred. 127 den., Medjunarodna 69 den., Narodna 7800 den., Obrtna 36 den., Praštediona 900 den., Srbska 195—196, Zemaljska 137—139 (139). Industrijske delnice: Nar. šum. 25 den., Guttman 139—142, Slaveks 40—45, Slavonija 200 den., Našice 950 den., Danica 95 den., Drava 254—262, Sečerača Osjek 280—290, Nar. ml. 20 den., Oej. ljev. 210—225 (210), Brod. vag. 60—80, Union 60—80, Vevče 129 den., Isis 42—45, Ragusea 375—390, Oceania 207 den., Jad. plov. 510—525, Trboveljska 332—335.

Belgrad. Narodna banka 7750, 7% inv. pos. 88, agrarni 52, vojna škoda 422,50—423, 6. 424—424,75, 6% begl. obv. 71,75, 8% Bler. pos. 93,50, 7% Bler. pos. 83—83,50, 7% pos. Drž. hip. banke 84.

Notacije državnih papirjev v inozemstvu. London: 7% Bler. pos. 82,50—84, New York: 8% Bler. pos. 92,25—93, 7% Bler. pos. 83—84, 7% pos. Drž. hip. banke 81,50—83.

Dunaj. Podon.-savsko-jadran. 88,10, Wiener Bankverein 16,40, Creditanstalt 46,70, Escompteg. 159,20, Union 23,35, Mundus 140, Alpine 19,95, Trboveljska 41,60, Leykam 3,60, Rima Murany 62,90.

Žitni trg

Danes je bila na našem žitnem trgu čvrstejša tendenca. Dovozi pšenice so alej ko prej slabi. Povpraševanje pa je postalo živahnije, vendar so zahteve previsoke. Za Srbobran namreč zahtevajo 365. Interes je znaten zlasti za april in maj. Cene so v splošnem čvrstejšje. Koruza je zelo čvrsta, vendar so danes ostale cene neizpremenjene in znašajo za bačko šasu primerno suho blago 90. Drugi predmeti so ostali neizpremenjeni.

Novi Sad. Kuruza bač., sr. gar. 87,50—90, april, maj 92,50—97,50, ladja Donava, Sava predčasno suha 93—95, maj 95—100. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendencia: Kuruza trdna, ostalo neizpremenjeno. Promet: 20 vagonov pšenice, 34 vagonov koruze, 9 vagonov moke.

Sombor. Pšenica bač., okol. Sombor 147,50—152,50, kuruza bač. 85—90, april 90—95, tižol bač. meš. 170—180, otrobi pšen. bač. 105—110. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendencia neizpremenjena. Promet: 89 in pol vagona.

Budimpešta. Tendencia nedoločena. Promet srednj. Pšenica marec 15,89—16,25, zaklj. 15,88—15,90, maj 16,22—16,60, zaklj. 16,29—16,30, rž marec 11,28, zaklj. 11,15—11,18, maj 11,68—11,70, zaklj. 11,45—11,50, kuruza maj 13,03—13,33, zaklj. 13,04—13,06, julij 13,37—13,58, 13,35—13,37, tranz. maj 10,33—10,35, zaklj. 10,30—10,33.

Živina

Mariborski živalski sejum dne 13. marca. Pripeljanih je bilo 61 svinj. Cene: Mladi prašiči 7—9 tednov 165—250, 3—4 mesece 280—350, 5—7 mesecev 400—500, 8—10 mesecev 550—600, 1 leto 900—1100 Din, 1 kg žive teže 8—9, mrtve 10 do 12 Din. Prodanih je bilo 15 svinj.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sobota, 14. marca: 12.15 Plošče (mešan program), 12.45 Dnevne vesti, 13.30 Plošče, b. b. 17.30 Plošče, 18. Viktor Pirnat: Trsteno, dalmatinski paradiz. 18.30 Bogo Pilenčar: Šah. 19. Pavel Kunaver: Raziskovanje kraških pojavov. 19.30 Ga. Orthaber: Angličščina. 20. Prens akademije Jadranske straže in Ferijalnega saveza Tehn. srednje šole iz dvorane Delavske zbornice. 22. Časovna napoved in poročila. 22.15 Hawaii-jazz.

Nedelja, 15. marca: 9 inž. Edo Fugina: O osuševanju zemljišč. — 9.30 Prens cerkvene glasbe. — 10. Versko predavanje. — 10.20 Ferdo Jelenc: Nauk o serviranju. — 10.45 Gospa A. Černe: Kako se hranijo piški. — 11. Prens koncerta iz Filharmonije. — 12. Časovna napoved in poročila, plošče. — 15.30 Gdč. A. Lebar: Dekle — čuvarica ognja v templju. — 16. Postanek nalte in njen gospodarski pomen (Vacuum Oil Company). — 16.30 Dijaški jazz gojencev II. drž. gimnazije. — 17. Reimann-Schwartz: Pajek s križem (St. Jakobski gledališki oder). — 20. Prens iz Prage: Reprezentativni koncert Češke Filharmonije. — 22. Časovna napoved in poročila. — 22.15 Hawaii-jazz.

Drugi programi

Nedelja, 15. marca. Belgrad: 12.30 Koncert Radio-orkestra. — 17.30 Narodne na harmoniko. — 18. Narodne pesmi. — 20. Praga: Koncert Beethoven. — Zagreb: 11.30 Dopoldanski koncert. — 17. Lahka glasba. — 18. Komorna glasba. — 20. Praga: Koncert Beethoven. — 22.10 Lahka večerna glasba. — Budapest: 10. Nabožna glasba. — 11.15 Uniatka služba božja, nato koncert vojske godbe. — 14. Plošče. — 17.10 Koncert orkestra. — 19.15 Pevski zbor »Buda«. — 20.15 Narodni praznik. — Dunaj: 10.30 Orgle. — 11.15 Simfonični koncert. — 13.50 Dueti. — 14.35 Popoldanski koncert. — 17.15 Komorna glasba. — 19.40 Otroške pesmi. — 20.05 Komedija.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom CLAVEN je mast

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča

M. HRNJAK
Izobraževanje — SISAN
Varujte se potvorb

Čitajte in širite
»Slovenca«!

»Medigra«. — Milani: 10.50 Nabožna glasba. — 12.15 Pesta glasba. — 15.15 Simfonični koncert. — 20.55 Prens opere. — Praga: 19.05 Koncert. — 20. Koncert Češke Filharmonije. — Langenberg: 18.50 Na kratkih valovih. — 20 »Mikado«, opereta. — Rim: 13 Radio-kvintet. — 17 Prens opere. — 20.40 »Vistnev čar, oper., Billini. — Katovice: 12.15 Simfonični koncert. — 20.30 Ljudski koncert. — 22.15 Petje. — London: 16.30 Pianoforte. — 20 Prens nabožne glasbe. — 21.05 Nedeljski koncert. — Mühlacker: 10 Evangelska svečanost. — 11 Orgle. — 12 Promenadni koncert. — 17.40 Koncert. — 20 Cembalo koncert. — 21 Lep večer. — Mor. Ostrava: 16 Orkestralni koncert. — 19 Praga. — 22.20 Radio-orkester. — Leipzig: 19.15 Mandoline. — 19.45 Humor. — 20 »Don Carlos« opera (Berlin). — 22.10 Plesna glasba.

Iz društvenega življenja

Crnuče. Prosvetno društvo uprizoni jutri ob 3 in ob pol 8 dramo »Dom«. Pridite pogledat!

Na Bledu ali v okoličih

je potrebna majhni obitelji za mesec junij in julij majhna meblirana vila ali posebno meblirano stanovanje s 3—4 sobami z vsem komfortom, z garažo ob glavni cesti. — Ponudbe je poslati na: Polaković, Beograd, Birčaninova br. 28

Otomane

Najcenejše in najboljše modroce, leder-mo droce, divane, fotelje in garniture Vam nudi

F. SAJOVIC, Ljubljana
Stari trg 9

Odrasli in otroci

se zelo uspešno zdravijo za čiščenje in osvoboditev krvi s »FIGOLOM«.

Dobiva se v vsaki lekarni, po pošti pa ga raznosijo proizvajalci: Lekarna Dr. Semelj, Dubrovnik 2/44, 3 stekl. s poštnino 105 Din, 6 steklenic 245 Din, 1 steklenica 40 Din.

Izursten zaslužek!

V vsakem kraju rabimo ZASTOPNIKA za odlične konzumni predmet, potreben vsakomur. Delo lahko in sigurno. Pisati na upravo »Slovenca« pod značko »Beograda«.

Zahvala.

Za obilne dokaze sožalja ob smrti naše ljubljene hčerke oziroma sestre in svakinje gospodične

Albine Verdnik

izrekamo vsem najlepšo zahvalo. Osebito pa se zahvaljujemo preč p. P. Kokošineku za poslovljni govor, kakor tudi ostali duhovščini, vsem č. ses. ram, posebno pa č. s. prečinici in s. Consulat. Zahvaljujemo se tudi pevkam zavoda šolskih sester za ganljive žalostinke, vsem součenkam pokojnice, darovalcem krasnih vencev in cvetja ter vsem onim, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti.

Meža Maribor, 12. marca 1931.

Žalujoči rodbini: Verdnik in Skof.

Borza

Dne 13. marca 1931.

Denar

Devizni trg je danes zabeležil delno znižanje tečajev. Do zaključkov je prišlo samo v devizah Praga, Berlin, Curih in Dunaj, v katerih je intervenirala Narodna banka.

Ljubljana. Amsterdam 2283,50 bl., Berlin 1354,50—1357,50 (1356), Bruselj 794,09 bl., Budimpešta 993,04 bl., Curih 1094,40—1097,40 (1095,90), Dunaj 799,16—802,16 (800,66), London 276,73 bl., New York 56,845 bl., Pariz 222,90 bl., Praga 168,32—169,12 (168,72), Trst 298,16—298,36.

Zagreb. Amsterdam 2280,50—2286,50, Dunaj 799,16—802,16, Berlin 1354,50—1357,50, Bruselj

Earl Derr Biggers:

Kitajčeva papiga

Čez kakih deset minut je nekdo pokukal skozi vrata Wong Chingove prodajalne. Previdno se je oziral po temni cesti. Bil je suh možakar v zapetem plašču, s klobukom globoko potisnjenim na oči in s črnimi naočniki. Tolsto Chanovo obličje je preletel zvij, zmagozslaven nasmeh.

Sumljivi človek je hitel navzdol. Chan mu je sledil v primerni oddaljenosti. Prispela sta na Veliko Avenijo. Mož s črnimi naočniki je krenil na desno ter končno smuknil na voglu v preprosto gostilno z imenom Killarney — Hotel.

Detektiv je pogledal na uro in sklenil moža v površniku pustiti pri miru. Odšel je proti Union Square. Nemirni dvomi so ga grizli. »To celo norec z rokami lahko otiplje,« je razmišljal. »Tavava v past. Toda z odprtimi očmi — s široko odprtimi očmi!«

V hotelski sobi je zopet zmetel tistih malo potrebnih v ročno torbico. Njegov kovčeg je bil sicer že v hotelu, nočno mu ga pa še prinesli v sobo. Velet je, shraniti ga, dokler se ne vrne, plačal račun, sédel v naslanjač ter tu potrpežljivo čakal.

Točno ob desetih in pol je prišel Bob Eden ter mu pomagal. Velik avto je čakal tik ob pragu.

»Vstopite brž!« je silil mladi mož ter mu odvezal torbico. Ko se je rejeni kriminalist zbasal v nerazsvetljeni voz, ga je iz teme pozdravil Aleksander Eden. »Povej Mihaelu, naj vozi počasi, moram se nekaj pogovoriti!« je zaklical sinu. Mirno je drsel avto po Geary Streetu.

»Gospod Chan«, je začel draguljar šepetaje, »zelo me skrbi.«

»Ali se je zopet kaj pripetilo?«

»Kakopak! Danes popoldne ste me slišali pri-povedovati, da me je nekdo klical iz nekega tukajšnjega avtomata. O tem sem medtem obvestil Al Draycotta, voditelja detektivskega zavoda, s katerim imam sicer poslovne stike. Prosil sem ga, naj dožene in, če mogoče, najde moža v površniku, ki je v pristanišču prežal na Boba. Pred eno uro sem dobil obvestilo, da so ga našli brez težav...«

»...Najbrž v hotelu Killarney na voglu Velike Avenije,« je mimogrede dostavil Chan.

»Veliki Bog, tedaj ste ga tudi vi že izsledili! To me preseneča!...«

»Sreča preseneča!« je skromno odklanjal Chan. »Prosim, da mi oprostite, ker sem vas nespoštljivo prekinil! Se ne bo več zgodilo!«

»Draycott je ugotovil, da je to Phil Maydorf, eden obeh bratov, ki slovita za največja malopridneža, kolikor jih je kdaj radi zdravja moralo iz New Yorka. Zloglasni drug boleha, mislim, za malarijo, sicer pa je zdrav in čvrst ter se očividno kar vse preveč zanima za naš majhen posel. Sedaj pa pripovedujte Vi, gospod Chan! Kako, za božjo voljo, ste mu prišli na sled?«

Polni obraz kriminalista iz Honoluluja se je nabral v zvite gubice. »Detektiv ima večkrat uspeh le zato, ker mu sreča kaže prijazno lice. Nocoj sem se smel solnčiti v takem smehljaju sreče, ki razveseli sreč! In pripovedoval je, da je obiskal bratrance Chana Keeja Lima, da je nekdo iz Wongove prodajalne telefonsko klical puščavo in da je našel na

moža v plašču. »Bila je malenkost, hoditi mu za petami do njegovega hotela,« je kratko končal.

»Priznati moram, da imam vedno več pomislev,« je godrnjal Eden. »Odpoklicali so upravitelja Maddenove farne? Čemu? Najrajši bi, da opustimo ves ta načrt.«

»Neumnost, očel!« je ugovarjal Bob. »Meni pa se vse to zdi strašno zanimivo.«

»Meni ne! Pozornost tehle Maydorfov mi ni prav nič prijetna. Sploh pa, kje neki tiči oni drugi? Ta dva nista tiste vrste zločinca, ki bi se zanašala le na svoj samokres. Sta na vso moč prevejana potepina tiste moderne sorte, ki se jih policija boji. Aliso Jordanovo sem skušal pregovoriti, naj spremeni načrt, toda njen sin je kakor obseden na denar in tišči v mater. Vsekakor vidim zelo nerad, da odhajata na to nesrečno potovanje.«

»Ne skrbi brez potrebe, papa! Prepričan sem, da bo to imenitna burka. Kako dolgo sem si že želel biti zapleten v pravo, pravcato morilsko zadevo, seveda le kot gledalec!«

»Kaj pa prav za prav misliš?«

»No, gospod Chan je vendar detektiv, kajne? Detektiv na dopustu. Ako si že kdaj bral kak kriminalni roman, veš, da detektiv nikdar tako odločno ne deluje kakor na dopustu. Tedaj je kakor pismonoša, ki se hodi daleč sprehajati, ko ima prost dan. Tedaj pred nama je blesteči cilj: P. J. Madden, eden slovečih denarnih veljakov naše celine. Lahko se zaneses name: ubogi P. J. je že sojen. Deset proti eni stavim, da ga Chan in jaz dobiva, ko prestopiva prag njegove hiše, na prvi preprogi — mrzlega.«

MALI OGLASI

Vaša drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 1-5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

Gospodična

arednih let, sposobna hotelskih poslov in perfektna v hotelski kuhinji želi v sezonskem času nameščenje oz. prevzame vodstvo hotela ali samo kuhinje. Gre pa tudi kot družabnica. Ponudbe pod »Upraviteljica hotela« na Upravo.

Službodobe

Učence

ki ima veselje se izučiti v trgovini mešanega blaga, se sprejme takoj. Prednost ima pošten in priden, s vsaj 2 razr. mešanske šole ali 8. razr. ljudske šole. Ponudbe na upravo »Slov.« pod zn. »A. H. S. L.« št. 2569.

Odda se služba

cerkovnika in organista. Plača ugodna. Nastop o sv. Juriju. Prošnje poslati na župni urad Vinica pri Črnomlju.

Kuharica-gospodinja

se sprejme takoj v župnišče na deželi. Prednost imajo one, ki so napravile kako gospodinjstvo šolo. Naslov pove uprava Slovenca pod št. 2664.

Išče se

natakarica, če možno s kavcijo. — Nastop takoj. Naslov v podružnici »Slovenca«, Jesenice.

Ključavn. vajenca

sprejem takoj, zdravega in močnega. Lovro Belec, ključavničar Novi trg 19. Kamnik.

Medičarski pomočnik, dober in skrben delavec z dostojnim obnašanjem, star 20 do 35 let se sprejme. Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »medičar«.

Fanta

18 let starega, zanesljivega, se sprejme za gospodarskega pomočnika. — Ljubljana, Zaloška c. 21.

Zasluzek

Agilne zastopnike

za obisk privatnih strank za angleške štofe in razne idoeče gospodinske novitete se sprejme takoj. — Visoka provizija. Ponudbe na upravo Slovenca pod »Zanesljiv zaslužek« št. 2645.

Pouk

Čamernikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana. Prospekt zastoni. Pišite ponil

Stanovanja

Krasen salon

solnčen, prazen, oddam takoj po zmerni ceni. — Ljubljana, hotel »Tivoli«. Istotam na razpolago več raznih mesečnih sob. Cene ugodne.

Stanovanje

v podprilici, soba, kuhinja in pritlikline, se odda mirni stranki. — Naslov v upravi lista št. 2688.

Lepa soba

s posebnim vzhodom, parketom in elektriko, se odda boljši osebi v centru mesta. Naslov v upravi pod št. 2706.

Vnajem

Odda se trgovina

s špecerijo in železnino na dobro idoečem kraju, pripravna tudi za manufakturno. Obstoječa nad 60 let. Najemnina majhna. Naslov v inzeratnem oddelku Slovenca p. št. 2625.

Kolarsko delavnico

z orodjem in stanovanjem da v našem Vinko Piler, Loški potok.

Hiša z gostilno

z vsem hišnim in gostiln. inventarjem, vrtovi i. t. d. se da takoj v najem, zelo pripravno še poleg za mesarijo. Naslov v upravi Slovenca pod št. 2593.

Iščemo prostor

na kakem dvorišču v mestu ali Spodnji Šiški v svrhu postavitve 20 m dolge in 7 m globoke, s pločvino krite lope proti najemnin ali odkupu sveta. — Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5.

Posestva

Gostilno

z enonadstropno hišo v Mariboru, mesečni promet tri polovne vina, prodaja za 230.000 dinarjev posređovalnica Maribor, Sodna ulica 30.

Hišica

s sadnim vrtom, njiivo in kozolcem, 15 minut od postaje, ugodno napredaj. Lanišče 28, Skofljica

Posestva - graščine

od 2—300 oralov prodaja Posređovalnica Maribor, Sodna ulica 30.

Pekarijo

edino v trgu in 5 oralov posestva prodaja za 120.000 dinarjev Posređovalnica Maribor, Sodna ulica 30.

Napredaj posestvo

prvovrstno blizu Rog. Slatine, obstoječe iz 20 oralov zemlje: njive, travniki, hoste, veliki sadovnjak. Je na jako prometnem kraju, hiša enonadstropna s petimi sobami zgoraj, spodaj dve lepi gostilniški sobi. Gostilna je stara in na jako dobrem glasu, kamor zelo radi zahajajo poletni gostje Zdravilišča Rog. Slatine. V hiši se nahaja poštni in brzojavni urad. Proda se radi smrti prejšnjega lastnika. Posestvo se odda kakor stoji in leži z vsem inventarjem pod jako ugodnimi pogoji. Pojasnila daje Ivan Vidgaj Rogaska Slatina.

Parcele

napredaj, Lega solnčna in idealna. Izmere 500—700 m². Naslov v upravi Sl. pod št. 2704.

Objave

Izjava.

Podpisani Franc Prosnik, šofer v Ptuj, obžalujem in preklicujem trditve glede g. Konrada Vajda, mehanika v Ptuj, kot neresnične ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega pregona. Ptuj, dne 9. III. 1931. Franc Prosnik l. r.

Prodamo

Namočena polenovka priznana najboljša — se dobi pri I. Buzzolini, Lingarjeva ulica.

Stabilni stroj 80 HP se po zelo ugodni ceni prodaja. Informacije v bivši pivovarni, Laško.

Napredaj:

jermerice, vel. 1 do 2 m, vodne črpalke, vodni ventili, rezervarji, razne rabljene cevi, traverze in šamotna opeka. Informacije v bivši pivovarni, Laško.

Hrastovih plohov

neobrobljenih, 30, 50, 60 mm, popolnoma suhih, en vagon in nekaj orehovih, prodam. Cena po dogovoru. Naslov v upravi Slovenca pod št. 2658.

Harmoniko

popolnoma novo, 4-tonsko, prodam. — Cena po dogovoru. Ankert Alojzij, Brezje 82.

Prodaja se stružnica

z orodjem, transmisija in števce za motor. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2686.

Pubasto perje

čisto čobano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti pub po 250 Din kg. Razpošljam po poštne povzetje. L. BROŽOVIC — Zagreb, Illica 82. Kemična čistilnica perja.

Pozor, mizarji!

Vsakovrsten smrekov, javorjev, bukov, hrastov in drug rezan les imam po ugodnih cenah vedno v zalogi.

Drva!

Lepa suha bukova drva (polena). Suha hrastova drva (krajniki in odpadki od parketa). Suha smrekova drva (krajniki in žamanje) nudim po nizki ceni v meterski dolžini ali na kratko razžagano. Dostavljeno na dom.

PAVEL BOŽNAR, lesna trgovina, Polhov gradec.

Mlinarji!

R. prose, ajdo in tečme kupite na cenele pri A. VOLK, LJUBLJANA Rešljiva cesta 24. Veletrgovina žita in moka.

Kupimo

Naglo želim kupiti starinske fotelje in stole, omare za knjige in eno tabernakelj-omaro. Izidor Steiner, Zagreb, Zrinjevac br. 14.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6. II. nadstr.

Moško kolo

dobro ohranjeno, se kupi. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2679.

Obrt

Philipsov jubilejni pianino

s 5 letno garancijo je najcenejši kvaliteten izdelek. Minka Modic, Ljubljana, Coizova cesta 9.

Poniklanje

in prešanje (stancanje) kovinastih izdelkov po najnižjih cenah. T. Soklič, Maribor, Aleksandrova 43

Peščena polja
se dobičkanosno izkoristijo
z ustanovitvijo
tovarne za apneni peščenec
za izdelavo
polnovrednih zidakov
iz peska in apna
Pojasnila, prospekti itd. zastoni

MASCHINEN-FABRIK KOMNICK G.M.B.H. ELBING DEUTSCHLAND

V globoki žalosti naznanjamo, da je dne 13. t. m. ob 1/3, po dolgem trpljenju, v najlepših letih življenja, mirno in udano v Gospodu zaspala moja predobra žena, naša zlata mamica, hčerka, sestra itd., gospa

Vida Briški roj. Belec

večkrat previdna s svetimi zakramenti za umirajočo.
Pogreb preblage rajnice bo v nedeljo, 15. t. m. ob 1/9 iz hiše žalosti v št. Vidu nad Ljubljano št. 36 na farno pokopališče sv. Vida.
Nepozabno pokojnico priporočamo v blag spomin.
št. Vid nad Ljubljano, dne 13. marca 1931.

Anton Briški, soprog. Vidi, Miloš, otroka.
Rodbine Belec, Briški, Dereani.

Potrji globoke žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da je naša srčno ljubljena soproga, nepozabna mamica, stara mamica in tašča, gospa

Terezija Kodrič

dne 13. t. m. po dolgem, mukopolnem trpljenju, previdna s tolažili sv. vere Bogu vdano zatisnila zemsko oči.
Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v nedeljo, dne 15. marca t. l. ob 4. uri popoldne izpred mrtvaške veže Leonišča na Stari poti 2, na pokopališče k Sv. Križu.
Sv. maša zadušnica se bo brala v farni cerkvi Sv. Janeza v Trnovem.
Ljubljana—Trst, dne 13. marca 1931.

Frane Kodrič, soprog
Pina Komac roj. Kodrič, hči Marjan, sin Alojzij Komac, zet
Vida, Boris, Sonja, Igor, vnuki in ostalo sorodstvo.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš srčno ljubljani soprog, oče, sin, brat, stric in svak, gospod

Ernst Lah

zvaničnik, šofer državne železnice

v petek, dne 13. marca po kratki bolezni nenadoma umrl.

Pogreb blažega pokojnika se bo vršil v nedeljo 15. marca ob 2 popoldne izpred kapelice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 13. marca 1931.

Helena Lah, soproga; Ernst, Marjan, Jelka, Sonja, Ludvig, otroci; in vsi ostali sorodniki.

Globoko užalošeni naznanjamo, da je naša nadvse ljubljena hčerka, sestra, vnukinja, gospodična

Erna Posch

učiteljica

v petek, dne 13. marca po dolgi, mukepolni bolezni, v cvetu mladosti v 24. letu za vedno zatisnila oči.

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil v nedeljo, dne 15. marca ob pol 3 pop. izpred hiše žalosti, Koroška cesta 20, v Kamnico v družinsko grobnico.

Sv. maša zadušnica se bo darovala 16. marca ob 7 zjutraj v stolni mestni župni cerkvi.

Maribor, dne 13. marca 1931.

ZALUJOČI STARŠI
in vsi ostali sorodniki.

Pohištvo
priprosto in najmodernejše. Vam audi tvrda po izredno nizki ceni

KREGAR IN SINOVA
št. Vid nad Ljubljano — nasprot kolodvora

Naznanilo
V konkurzni masi prot. tvrdke I. Kostevic nasl. A. Pirš v Ljubljani se prodaja
blago in inventar „en bloc“

Natančnejša pojasnila daje pisarna dr. Frana Frana, advokata v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 4, kjer se sprejemajo ponudbe do dne 25. marca 1930.

Dr. Frana Frana, advokat v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 4/1 — kot upravnik konkurzne mase.

Zahvala.
Ob prebriski izgubi naše nad vse ljubljene matere, sestre in tete, gospe

Ivane Marolt

se najprisrčneje zahvaljujemo za mnoga izražena sožalja, za poklonjene vence.

Zahvaljujemo se vsem, ki so pokojnico v tako velikem številu spremili k zadnjemu počitku kljub snežnemu meteu.

Žaluoja rodbina Marolt.

Bolečine in zbadanja v kosteh - členkih mišicah - ledjih zobeh - glavi

odstranja takoj

ALGA
za masažo

Masirajte se že noč - že zjutraj boste vstali
prerojeni

ALGA se dobiva povsod i steklenica Din 15
Po pošti pošlje Laboratorij „ALGA“ Sušak
4 stek. Din 77-, 8 stek. Din 131-, 14 stek. Din 205-, 25 stek. Din 320-

Naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da se je moj edinec, srčno ljubljani

ŽARKO
gojenec Marjanišča

v petek, dne 13. marca preselil v boljše življenje.
Pogreb bo v nedeljo 15. marca ob pol 4 popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.
Ljubljana-Zagreb-Boh. Bistrica, dne 13. marca 1931.

Žaluoja mati Janka Vojvoda.
Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.